

VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ – TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA
EKONOMICKÁ FAKULTA

KATEDRA VEŘEJNÉ EKONOMIKY

Veřejná zeleň ve městě Mohelnice
Public Greenery in the Town of Mohelnice

Student: Eva Schiffnerová

Vedoucí bakalářské práce: Ing. David Lenert, Ph. D., MBA

Šumperk 2014

VŠB - Technická univerzita Ostrava
Ekonomická fakulta
Katedra veřejné ekonomiky

Zadání bakalářské práce

Student: **Eva Schiffnerová**
Studijní program: B6202 Hospodářská politika a správa
Studijní obor: 6202R055 Veřejná ekonomika a správa
Specializace: 01 Veřejná ekonomika a správa
Téma: **Veřejná zeleň ve městě Mohelnice**
Public Greenery in the Town of Mohelnice

Zásady pro vypracování:

1. Úvod
 2. Veřejná zeleň v obcích
 3. Charakteristika veřejné zeleně ve městě Mohelnice
 4. Zhodnocení a návrh opatření v oblasti veřejné zeleně
 5. Závěr
- Seznam použité literatury
Seznam zkratk
Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce
Seznam příloh
Přílohy

Seznam doporučené odborné literatury:

HURYCH, Václav. *Tvorba zeleně: sadovnictví - krajinářství*. Mělník: Vyšší odborná škola zahradnická a Střední zahradnická škola ve spolupráci s Grada Publishing, 2011. 303 s. ISBN 978-80-247-3605-1.
PEKOVÁ, J., J. PILNÝ a M. JETMAR. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*. 3. vyd. Praha: ASPI, 2008. 712 s. ISBN 978-80-7357-351-5.
REKTOŘÍK, Jaroslav, Jaroslav HLAVÁČ et al. *Ekonomika a řízení odvětví technické infrastruktury*. Praha: Ekopress, 2012. 209 s. ISBN 978-80-86929-79-8.

Formální náležitosti a rozsah bakalářské práce stanoví pokyny pro vypracování zveřejněné na webových stránkách fakulty.

Vedoucí bakalářské práce: **Ing. David Lenert, Ph.D., MBA**

Datum zadání: 22.11.2013

Datum odevzdání: 09.05.2014

doc. Ing. Petr Tománek, CSc.
vedoucí katedry

prof. Dr. Ing. Dana Dluhošová
děkanka fakulty

Místopřísežné prohlášení

Prohlašuji, že jsem celou práci včetně příloh vypracovala samostatně. Přílohy č. 1, 2, 3 jsem samostatně upravila.

V Šumperku dne 9. května 2014

.....Eva Schiffnerová.....
jméno a příjmení studenta

Obsah bakalářské práce:

1	Úvod	5
2	Veřejná zeleň v obcích	7
2.1	Význam veřejné zeleně v obcích	7
2.2	Veřejná zeleň a její třídění.....	9
2.2.1	Parky a menší parkové úpravy	10
2.2.2	Zeleň obytné zástavby a zeleň městského parteru	11
2.2.3	Zeleň zvláštního určení a zeleň hřbitovů	12
2.2.4	Zeleň sportovních areálů a zeleň zahrádkových kolonií	13
2.2.5	Zeleň průmyslové a individuální zástavby	13
2.3	Památné stromy ve městech	14
2.3.1	Historie vývoje legislativy ochrany památných stromů	15
2.4	Veřejná zeleň a instituce v ní působící.....	16
2.5	Veřejná zeleň a její legislativní vymezení.....	19
3	Charakteristika veřejné zeleně ve městě Mohelnice.....	22
3.1	Veřejná správa	22
3.2	Město Mohelnice	23
3.3	Orgány města Mohelnice.....	24
3.3.1	Zastupitelstvo města	24
3.3.2	Rada města	25
3.3.3	Starosta	26
3.3.4	Městský úřad	26
3.4	Veřejná zeleň ve městě a jeho místních částech	27
3.4.1	Veřejná zeleň ve městě Mohelnice.....	27
3.4.2	Veřejná zeleň v místních částech	28
3.4.3	Pasport zeleně a inventarizace dřevin.....	28
3.4.4	Údržba veřejné zeleně	29
3.4.5	Hospodaření města Mohelnice	31
3.4.6	Výdaje města Mohelnice na veřejnou zeleň	33
4	Zhodnocení a návrh opatření v oblasti veřejné zeleně	40
4.1	Dotazníkové šetření.....	40
4.2	Vyhodnocení dotazníku.....	47
4.3	Zhodnocení, návrhy a doporučení.....	48

5	Závěr	51
	Seznam použité literatury	53
	Seznam zkratk	56
	Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce	
	Seznam příloh	

1 Úvod

Důležitou podmínkou harmonického rozvoje lidské společnosti je bezesporu zdravé životní prostředí. Civilizační procesy jsou provázeny rozvojem jeho technické složky a přímým znečišťováním ovzduší, vody a půdy. Velká hlučnost, spěch a napětí působí na nervový systém lidí a to vše má negativní vliv na psychický a fyzický stav lidského organismu. Východiskem z této tíživé situace je, alespoň částečné navrácení prostředí, ve kterém se vyvíjel - přírodního prostředí. Platí to zejména pro bytové a průmyslové aglomerace. V městských sídlech představuje přírodní složku prostředí dobře vyprojektovaná, založená a ošetřovaná zeleň.

Lidé si v dnešní moderní uspěchané době začínají uvědomovat, že pro prožití spokojeného a plnohodnotného života potřebují i dostatek přírodního okolí. Proto je jejich snahou zakomponovat co nejvíce přírody i do měst, která jsou řídká i hustě obydlena a kterým v minulosti tato nepostradatelná součást života chyběla.

Cílem této bakalářské práce je zhodnotit financování správy a údržby veřejné zeleně ve městě Mohelnice a navrhnout možná zlepšení.

Druhým cílem je zjistit, prostřednictvím dotazníkového šetření, spokojenost občanů města Mohelnice s množstvím veřejné zeleně ve městě a poskytováním údržby s ní související.

Při zpracování bakalářské práce je využita metoda rešerše odborné literatury, analýzy časových řad a primární výzkum vycházející z provedeného dotazníkového šetření respondentů města Mohelnice.

Bakalářská práce je rozdělena do pěti kapitol. K vypracování této práce jsou použity informace z odborné literatury, ze zákonů, z internetových zdrojů, z interních dokumentů a informací města Mohelnice.

První část obsahuje, jakým směrem se bude tato práce zaměřovat, popisuje stručným způsobem obsah celé bakalářské práce. Je zde zdůrazněna důležitost rozvoje přírodního prostředí a s ní související zeleně.

Druhá kapitola je zpracována v teoretické rovině. Zabývá se vysvětlením pojmu veřejná zeleň. Objasňuje význam a funkci zeleně pro člověka a město. Seznamuje, jakým způsobem je možné zeď roztřídit. V této části bakalářské práce je vysvětlen pojem památný strom a historie vývoje legislativy ochrany památných stromů. Je uvedeno, které instituce jsou spojeny s pojmem veřejná zeleň a které zákony se touto oblastí zabývají.

Třetí kapitola je zpracována v praktické rovině. Seznamuje s veřejnou správou a orgány města Mohelnice. Jsou v ní uvedeny informace o městě, jeho rozloze a počtu obyvatel. Jsou

popsány údaje o množství veřejné zeleně ve městě a v jeho místních částech. Seznamuje se systémem údržby veřejné zeleně a provozovateli v této oblasti. V závěru této kapitoly je uvedeno celkové hospodaření města Mohelnice v období pěti let, jsou vyčísleny výdaje vynaložené na veřejnou zeleň a na odbor pod který správa zeleně patří.

Ve čtvrté kapitole je uveden dotazník týkající se veřejné zeleně. Jsou vyhodnoceny názory obyvatel města Mohelnice na množství a údržbu veřejné zeleně. Jsou zhodnoceny výdaje v této oblasti za pětileté období. Je zaměřena na zjištění nedostatky a problémy související s veřejnou zelení ve městě. Obsahuje navrhnutá doporučení v tomto směru.

Závěr bakalářské práce shrnuje zjištěné údaje týkající se problematiky veřejné zeleně.

2 Veřejná zeleň v obcích

Veřejnou zelení rozumíme souhrn všech volně rostoucích a veřejně přístupných zelených rostlin. Je důležitým architektonickým a krajinným prvkem s velmi významnými ekologickými funkcemi. Součástí veřejné zeleně je zeleň neveřejná, respektive privátní či soukromá.

Městskou zelení jsou nejčastěji označovány městské a příměstské lesy, parky, uliční zeleň, zahrady, trávníky, zeleň zástavby a mokřady. Méně často jsou zmiňovány pobřeží, golfové hřiště, hřbitovy, jednotlivé stromy, botanické zahrady, opuštěné plochy, farmy či jiné formy příměstského zemědělství¹.

2.1 Význam veřejné zeleně v obcích

Slovem zeleň označujeme vegetační úpravy, které slouží k odpočinku, rekreaci a kulturnímu vyžití občanů. Jedná se zejména o zahrady, parky, drobnější sadovnické úpravy a v širším slova smyslu i prvky krajinné zeleně a aleje. Pozitivní účinek zeleně na lidi je velmi široký.

- **Mikroklimatický význam**

Vegetace ovlivňuje klimatické činitele a snižuje negativní důsledky urbanizovaného prostředí. Rostliny zvyšují vlhkost vzduchu a působí na teplotu. Mírní tepelné výkyvy a brání přehřátí půdy. V rozsáhlejších porostech bývá v létě teplota v průměru až o 3,5 stupně celsia nižší než ve volném prostranství. V noci naopak vegetace brání rychlému vyzařování a ztrátě tepla.

Porosty mají značný vliv na proudění vzduchu. Správně umístěné pásy dřevin zmírňují nechtěné horizontální proudění vzduchu nebo větru a také je usměrňují. Objekty zeleně ovlivňují také vertikální proudění a výměnu vzduchu v prostorách zástavby. Ve dne klesá chladnější vzduch uvnitř porostů k zemi a tím vytlačuje okolní vzduch do stran. Naopak v noci je daný pohyb obrácený².

¹ Wikipedie. Veřejná zeleň. [online]. [cit. 2013-12-30]. Dostupné z: http://cs.wikipedia.org/wiki/Ve%C5%99ejn%C3%A1_zele%C5%88.

² HURYCH, V. *Tvorba zeleně: sadovnictví - krajinářství*. 1. vyd. Mělník: Vyšší odborná škola zahradnická a Střední zahradnická škola ve spolupráci s Grada Publishing, 2011, 303 s. ISBN 978-80-247-3605-1.

- **Zdravotní či hygienický význam**

Zeleň ve městě působí kladně na jakost vzduchu. Rostliny vstřebávají při fotosyntéze oxid uhličitý a vrátí do ovzduší kyslík, který je velmi důležitý k dýchání člověka a zvířat. Vzduch je tak zbaven škodlivých plynů (zplodin průmyslu a dopravy) a různých pachů. Silnější koncentrace nečistot působí na rostliny zhoubně.

Spousta druhů rostlin vylučuje látky, snižující množství mikroorganismů v ovzduší. Jsou to zejména fytoncidy, silice, estery, pryskyřice atd. Velmi účinných, v této oblasti, je většina jehličnanů. S danými vlastnostmi také souvisí schopnost rostlin odpuzovat hmyz. Porosty také snižují radioaktivitu.

Velmi významnou funkcí zeleně je její protiprašnost. Trávníky a porosty dřevin působí doslova jako filtr. Prach se usazuje na listech a srážkami je splavován do půdy. Nejlepší sedimentační účinek mají různě vysoké porosty, které jsou kombinované s trávníkovými plochami.

Zeleň má také vliv na hlučnost. Při průchodu hustšími a částečně propustnými překážkami se zvukové vlny mnohonásobně třítí a jejich účinek se zmírňuje. Největší účinek mají výsadby umístěné co nejbližší zdrojům hluku nebo chráněným objektům. U opadavých listnatých stromů se protihlukový účinek velmi snižuje v době vegetačního klidu.

- **Psychický a rekreační význam**

Dnešní moderní přetechizovaná doba velmi zatěžuje nervovou soustavu člověka a tím ohrožuje i jeho zdraví. V zeleni nachází člověk klid a uspokojení, je to taková protiváha dnešní uspěchané doby. Na lidské smysly působí kladně jak zelená barva, světlo a stín, proměnlivost a barevnost scenerií, tak také šumění listů a vody či zpěv ptactva. To působí kladně na regeneraci duševních a fyzických sil a uklidňuje nervovou soustavu. Vhodným způsobem řešené a vybavené plochy zeleně poskytují příležitosti pro pasivní a aktivní odpočinek³.

- **Estetický, kulturní a reprezentační význam**

Na území sídelních celků má tato funkce velký význam. Dnešní architektonická tvorba počítá se zelení jako s důležitým kompozičním prvkem, který spoluvytváří prostor a člení danou plochu. Tento prvek doplňuje a zvýrazňuje stavby, technická díla začleňuje do krajiny a zakrývá různé nedostatky. Je nutné podotknout, že upravené prostředí má také značný

³ HURYCH, V. *Tvorba zeleně: sadovnictví - krajinářství*. 1. vyd. Mělník: Vyšší odborná škola zahradnická a Střední zahradnická škola ve spolupráci s Grada Publishing, 2011, 303 s. ISBN 978-80-247-3605-1.

výchovný význam. Lidé v něm tříbí svůj vkus, rozvíjí kladný vztah k přírodě a učí se kázni a pořádku.

- **Hospodářský význam**

Krajinná zeleň – lesy, větrolamy, stromořadí, remízky a jednotlivé stromy mají důležitý hospodářský význam. Nejen pro svou dřevní hmotu, ale také jako činitel vodohospodářský, klimatický, umožňující život ptactvu a zvěři.

V sídelních útvarech je přímý ekonomický význam malý, s péčí o zeleň jsou naopak spojeny velké náklady. V oblasti hospodářského významu můžeme uvést protipožární a izolační účinek zeleně či přistiňování objektů. Hodnota zeleně v sídelních útvarech leží mimo ekonomickou oblast a nelze ji podle ní exaktně měřit⁴.

2.2 Veřejná zeleň a její třídění

Vzhledem k rozmístění zeleně v obci ji můžeme rozdělit na intravilán a extravilán. Intravilánem označujeme zeleň uvnitř ploch zastavěných lidskými sídly. Funguje jako tlumič nadměrného hluku a umocňuje funkci extravilánu. Má vliv na čistotu ovzduší, neboť snižuje prašnost a zvyšuje vlhkost vzduchu. Pojmem extravilán rozumíme území mimo zastavěný a souvisle osídlený prostor obcí a měst. Jedná se o rozsáhlé plochy lesů, luk, hájů, mokřadů či volně rostoucí a hospodářským způsobem nevyužité zeleně⁵.

Podle uspořádání v území a funkce můžeme zeleň roztrždit na sídelní a krajinnou. V sídelních útvarech byla dříve zeleň členěna, s ohledem na její přístupnost, na veřejnou, vyhrazenou a soukromou. Mnohafunkční uplatnění zeleně znesnadňuje vypracování jednotného, přesného a přijatelného členění⁶.

Přesto podrobněji sídelní zeleň je možné rozdělit na zeleň městských sídel a venkovských sídel. Do zeleně městských sídel řadíme:

- parky,
- menší parkové úpravy,
- zeleň obytné zástavby,
- zeleň městského parteru,

⁴ HURYCH, V. *Tvorba zeleně: sadovnictví - krajinářství*. 1. vyd. Mělník: Vyšší odborná škola zahradnická a Střední zahradnická škola ve spolupráci s Grada Publishing, 2011, 303 s. ISBN 978-80-247-3605-1.

⁵ Wikipedie. Veřejná zeleň. [online]. [cit. 2013-12-30]. Dostupné z: http://cs.wikipedia.org/wiki/Ve%C5%99ejn%C3%A1_zele%C5%88.

⁶ HORKÝ, Jaroslav. *Krajina, zeleň a voda v práci architekta*, 1. vyd. Praha: Svaz českých architektů, 1984, 229 s. SIP - 41417/04193 - 05/70.

- zeleň zvláštního určení,
- zeleň hřbitovů,
- zeleň sportovních areálů,
- zeleň zahrádkových kolonií,
- zeleň průmyslové zástavby,
- zeleň individuální zástavby.

Do zeleně venkovských sídel řadíme tyto druhy zeleně:

- zeleň návesních prostorů a historických jader,
- zeleň občanské vybavenosti,
- zeleň zemědělských areálů,
- zeleň hřbitovů a zeleň individuální zástavby.

Krajinnou zeleň rozdělujeme na zeleň: rozptýlenou, doprovodnou, trvalé zemědělské porosty a les. Zeleň historická je zařazena do skupiny dělení podle kulturně historického významu.

Městská a venkovská sídla mají odlišný systém uspořádání území. Podle vzniku se dělí na sídla zakládaná a rostlá. Mají odlišnou strukturu zástavby a komunikačních systémů, od kterých se odvíjí i systém zeleně. Podle způsobu uspořádání se rozlišuje systém zeleně ve městech zakládaných na okružní, radiální, kombinovaný a šachovnicový. Pro města rostlá je charakteristický systém zeleně nepravidelný⁷.

2.2.1 Parky a menší parkové úpravy

Parky tvoří základ systému zeleně v urbanistické struktuře města. Jsou ucelenými, záměrně komponovanými a zahradně architektonickými celky veřejné zeleně, využívané k herním nebo sportovním aktivitám a také k rekreaci. Jedná se o místo, sloužící k setkávání a navazování sociálních kontaktů. Jsou místem odpočinku a estetických i emocionálních prožitků. Parky plní funkci ekologickou a hygienickou.

Rozloha městských parků se pohybuje v rozmezí 2 až 10 ha. Parky můžeme rozlišit podle významu na základní a speciální. Tvorba městského parku závisí na velikosti zvolené plochy, charakteru okolní zástavby, jeho dostupnosti a také na rozsahu spádového území. Také je důležitá návaznost na infrastrukturu města včetně systému zeleně. Tyto vnější funkční vztahy bývají stanoveny územním plánem příslušného města.

⁷ HURYCH, V. *Tvorba zeleně: sadovnictví - krajinářství*. 1. vyd. Mělník: Vyšší odborná škola zahradnická a Střední zahradnická škola ve spolupráci s Grada Publishing, 2011, 303 s. ISBN 978-80-247-3605-1.

Vegetace parku je postavena na domácích dřevinách, doplněna je o dřeviny introdukované a to v poměru 70 : 30 %. Zastoupení listnatých a jehličnatých dřevin bývá v poměru 80 : 20 %. Součástí výsadby v parcích jsou také keře, které se rozdělují podle charakteru na solitérní, podrostové, skupinové a na živé ploty. Nesmí se opomenout také květinové výsadby, které jsou situovány v obvodových kulisách větších krajinářských celků ve formě podrostů z trvalek nebo také jako doprovodné lemy vodních ploch a toků. Trávníky jsou ucelené plochy, sjednocující ostatní prvky kompozice. Trávníky se podle využití rozlišují na čistě okrasné, herní a pobytové. Oživením parků jsou vodní nádrže, přirozené vodní toky a rybníky. Běžným standardem parků jsou v dnešní době dětská hřiště a sportoviště.

Parky jsou také vybaveny základním mobiliářem, jako jsou odpadkové koše, lavičky, orientační tabule a ukazatele. Součástí velkých parků je i sociální zařízení, půjčovny herních a sportovních potřeb. Po stránce technické je nutné připomenout také veřejné osvětlení, rozvod vody, odvodnění parku a automatické závlahy instalované na stanovených plochách. Důležitou součástí celoměstských parků je jejich údržba.

Menší parkové úpravy jsou o rozloze 0,5 – 2 ha, min. šířky 25 m a drobné parkově upravené plochy menší než 0,5 ha. Jsou umístěny mezi zástavbou a dopravní komunikací. Jsou součástí tzv. zelených koridorů měst. Mají hygienický a ekologický význam. Slouží jako průchozí enklávy. Jsou osázeny nenáročnými druhy dřevin, jelikož tyto prostory se vyznačují velkou frekvencí okolního provozu⁸.

2.2.2 Zeleň obytné zástavby a zeleň městského parteru

Zeleň obytné zástavby je možné podle charakteru zastavěnosti rozdělit na sídliště, blokovou zástavbu, soubory bytových domů, soubory rodinných domů a vilové čtvrti.

Sídliště jsou obytné domy o více podlažích. Vznikala ve větších městech v 50. až 80. letech 20. století. Neodpovídají dnešnímu standardu bydlení. Projevuje se zde absence městotvorných prostorů a nedostatečná je také kapacita dopravy v klidu. Z daného důvodu procházejí sídliště regenerací stavebních objektů a okolní zeleně, jež vyžaduje probírky a přehodnocení vegetační skladby.

Základem kompozice při obnově sídlišť je dostatek větších travnatých ploch doplněných vhodnou solitérní a skupinovou vegetací. Pro osázení sídlišť je volen poměr listnatých a jehličnatých stromů 80 : 20 %. Keřová výsadba se používá jako podrost pod stromové výsadby. Solitérními keři se také zvýrazňují vstupy do domů v předzahrádkových pásích.

⁸ HURYCH, V. *Tvorba zeleně: sadovnictví - krajinářství*. 1. vyd. Mělník: Vyšší odborná škola zahradnická a Střední zahradnická škola ve spolupráci s Grada Publishing, 2011, 303 s. ISBN 978-80-247-3605-1.

Tyto pásy se oddělují od ostatní zeleně živými ploty nebo se plošně osazují růžemi, trvalkami a pokryvnými keři. Součástí sídlišť je také jednoduše vybavené hřiště pro nejmenší věkovou kategorii a na spádových místech hřiště pro kategorii 6 - 12 let s náročnější sestavou herních prvků. Pro starší kategorii a dospělé se nachází multifunkční hřiště na míčové hry, z důvodu akustické izolace, většinou na obvodu sídlišť. Součástí standardu sídlišť je dostatek parkovacích míst. Nezbytností jsou boxy na směsný a tříděný odpad, které musí být umístěny v dostatečné vzdálenosti od domů, kvůli možnému zápachu.

Zeleň městského parteru pojednává o zeleni na náměstích. Náměstí je urbanisticky vyhraněný a tvarově definovaný prostor, vyznačující se architektonickými prvky a okolní zástavbou. Náměstí slouží ke krátkodobé rekreaci, ke komunikaci, jako tržní a shromažďovací prostor, dopravně namáhané místo aj. Úkolem zeleně je zdůraznit a doplnit stavební kvalitu náměstí. Vegetace je umístěna po obvodu náměstí jako stromořadí nebo jako systém stromových figur vložených do plochy náměstí. Jsou zde umístěna výtvarná díla, fontány, kamenné nebo travnaté partery, doplňované květinovými výsadbami. Je nutné také zmínit tzv. mobilní zeď, která by neměla sloužit jen jako vymežovací prostor plochy pro parkování, ale měla by být estetickým doplňkem daného náměstí.

2.2.3 Zeleň zvláštního určení a zeď hřbitovů

Do typu zeleně zvláštního určení jsou zařazeny zahrady mateřských, základních, středních škol, dále také parkové úpravy vysokoškolských areálů. Patří sem také parkové úpravy areálů nemocnic, zahrady a parky rehabilitačních ústavů a zařízení pro pohybově handicapované, zahrady a parky pro nevidomé a slabozraké, mentálně postižené. Zahrnují se zde zoologické a botanické zahrady a také zeď administrativních budov.

Zeleň hřbitovů zahrnuje pohřebiště. Pohřebiště jsou pietními místy sloužící pro ukládání ostatků zesnulých. Jsou místem, kde se vzpomíná na naše blízké. Vyznačují se klidovou a důstojnou atmosférou, jsou prostorem pro rozjímání a meditace. Tato území jsou osázena jehličnatými nebo listnatými dřevinami (Thuja, Taxus, Tilia), typickými pro toto prostředí. Podél cest jsou vysazována stromořadí z dlouhověkých listnatých stromů (např. Platanu aj.)⁹. Starší stromořadí je obnovováno jednorázově. Mladší stromořadí je pravidelně udržováno a je prodlužována jeho životnost.

⁹ HURYCH, V. *Tvorba zeleně: sadovnictví - krajinářství*. 1. vyd. Mělník: Vyšší odborná škola zahradnická a Střední zahradnická škola ve spolupráci s Grada Publishing, 2011, 303 s. ISBN 978-80-247-3605-1.

2.2.4 Zeleň sportovních areálů a zeleň zahrádkových kolonií

Nově vybudované sportovní areály jsou v dnešní době převážně zastřešeny, proto se sadovnické úpravy zaměřují na vstupní prostranství a na obvod komplexu budov. Venkovní stadiony jsou vybaveny hřišti s umělými povrchy, ale pokud jsou hřiště zatravněná, tak se budují na speciálně zakládaných zátěžových trávnicích. Po obvodu hřiště se vysazuje akustická a hygienická bariéra zeleně. Dává se přednost stále zeleným druhům a jehličnanům či druhům velkolistým s krátkodobým opadem listů, neznečišťující prostředí.

Zahrádkové kolonie jsou spravovány Českým zahrádkářským svazem. Kolonie o minimální rozloze 2 ha mají společná zařízení: komunikace, oplocení a někdy i společné sklady a klubovny. Parcely jsou uspořádány v řadách nebo skupinově. Pozemky jsou napojeny na síť technického vybavení. Zahrádkové kolonie mají vedle funkce samozásobitelské i funkci rekreační. Mají význam urbanistický. Pronikají často až do center měst a přispívají významným způsobem k zachování soustavy městské zeleně.

2.2.5 Zeleň průmyslové a individuální zástavby

Průmyslové a skladové areály moderního typu se staví v okrajových částech města. Stávající komplexy v centrech měst postavené v minulém režimu jsou přeměňovány na jiná zařízení nebo se asanují. Kolem průmyslových budov se buduje obalový plášť vegetace, plnící funkci izolační a hygienickou. Tato vegetace snižuje prašnost a hlučnost provozu a zabraňuje přehřívání zpevněných ploch a volně loženého materiálu. Zastiňuje stěny výrobních hal a vytváří příznivé mikroklima pro krátkodobý odpočinek zaměstnanců. Zeleň tak estetizuje strohou architekturu průmyslových a skladových objektů a začleňuje tyto budovy do okolí. Pro osazení areálů se používají rychle rostoucí dřeviny, např. jasany, břízy a topoly. Stromořadí se vysazuje i v nepravidelném rytmu. Důležité pro začlenění průmyslových areálů do širšího okolí je územní rezerva pro izolační pás vegetace vně oplocení, která má být nastavená územním plánem příslušného sídla¹⁰.

Do zeleně individuální zástavby se zahrnují rodinné zahrady. Rodinná zahrada je soukromým a od okolí odděleným prostorem, který slouží k uspokojení potřeb majitelů. Je místem tělesné a duševní regenerace uživatelů zahrady. Vzhled zahrady je určen jejím majitelem a vyjadřuje jeho názory i nároky na estetickou podobu zahrady. Charakter zahrady je určen také druhem zástavby. Estetický výraz zahrad je ovlivňován i jejich vztahem k okolí – jinou podobu má zahrada situována v historickém centru města a jiná podoba je dána

¹⁰ HURYCH, V. *Tvorba zeleně: sadovnictví - krajinářství*. 1. vyd. Mělník: Vyšší odborná škola zahradnická a Střední zahradnická škola ve spolupráci s Grada Publishing, 2011, 303 s. ISBN 978-80-247-3605-1.

zahradě v místě moderní zástavby. Výběr dřevin záleží na velikosti zahrady, zaměření zahrady a stanovištních podmínkách. Majitelé volí, na rozdíl od veřejné zeleně, široký sortiment domácích i cizokrajných stromů a keřů. V období vegetace se tak projevuje velká barevnost květů, plodů a sezónního zbarvení listů dřevin¹¹.

2.3 Památné stromy ve městech

Základní právní normou týkající se ochrany památných stromů je zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších právních předpisů a také na tento zákon navazující vyhláška č. 64/2011 Sb.

Významné stromy, jejich skupiny a stromořadí lze vyhlásit rozhodnutím orgánu ochrany přírody za památné stromy. Orgán ochrany přírody může vymezit pro památné stromy ochranné pásmo a stanovit podmínky ochrany a také určit činnosti, které je možno v daném ochranném pásmu konat a to jen s předchozím souhlasem tohoto orgánu. Tímto se snaží zabezpečit památné stromy před působením škodlivých vlivů. V případě, že nebylo pásmo vymezeno, platí, že památný strom má ze zákona určeno základní ochranné pásmo, které je ve tvaru kruhu a to o poloměru desetinásobku průměru měřeného 130 cm nad zemí¹².

Památným stromem je možné vyhlásit dřeviny, které vynikají svým vzrůstem a věkem. Dále významné krajinné dominanty, cenné introdukované dřeviny a dřeviny historicky cenné. Památné stromy je zakázáno ničit, poškozovat a rušit v přirozeném vývoji. Ošetřování těchto stromů je prováděno se souhlasem orgánu, který jejich ochranu nařídil¹³.

Kompetentním orgánem ochrany pro vyhlášení památného stromu jsou podle § 76, odst. 2, písm. b, zákona č. 114/1992 Sb., pověřené obecní úřady a dále také jim na úroveň postavené úřady statutárních měst, Magistrát hl. m. Prahy. Na území národních parků, chráněných krajinných oblastí, národních přírodních památek a rezervací jsou to správy národních parků a správy CHKO. Na území přírodních rezervací i památek a jejich OP (mimo CHKO, vojenských újezdů a objektů důležitých pro obranu státu, národních parků a jejich ochranných pásem) jsou to krajské úřady. Na území vojenských újezdů zastávají tuto činnost

¹¹HURYCH, V. *Tvorba zeleně: sadovnictví - krajinářství*. 1. vyd. Mělník: Vyšší odborná škola zahradnická a Střední zahradnická škola ve spolupráci s Grada Publishing, 2011, 303 s. ISBN 978-80-247-3605-1.

¹² Ochrana památných stromů. *Agentura ochrany přírody a krajiny České republiky*. Dostupné z: <http://www.ochranaprirody.cz/obecna-ochrana-prirody-a-krajiny/pamatne-stromy/ochrana-pamatnych-stromu/>.

¹³ Památné stromy. *Co je to památný strom*. Dostupné z: <http://www.pamatnestromy.cz/co-je-pamatny-strom.html>.

újezdni úřady. Na území, které tvoří součást objektů, jež jsou důležité pro obranu státu (mimo vojenské újezdy), je to MŽP¹⁴.

Památné stromy se označují malým státním znakem České republiky a textem památný strom či památné stromy. Takto označené stromy jsou evidovány v ústředním seznamu (§ 42 odst. 1 a 2). Pečovat o památné stromy je povinností vlastníka (viz § 7, odst. 2 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších právních předpisů).

Zrušit ochranu památných stromů přísluší, podle § 77, odst. 1 zák. č. 114/1992 Sb., okresním úřadům. Správy národních parků a chráněných krajinných oblastí mají oprávnění zrušit tuto ochranu na území národních parků, chráněných krajinných oblastí a jejich ochranných pásem a to podle § 78, odst. 1, zák. č. 114/1992 Sb. Není v kompetenci obecních úřadů povolit pokácení dřevin, které byly vyhlášeny za památné stromy, aniž by předtím kompetentní orgán ochrany přírody nezrušil jejich ochranu¹⁵.

2.3.1 Historie vývoje legislativy ochrany památných stromů

První chráněná území v českých zemích vznikala v 19. století a tímto chráněným územím byly soukromé pralesní rezervace. Státní ochrana přírody se prosazovala pomalým tempem. Dílčími kroky byla nařízení z roku 1837, o povinném udržování stromů a stromořadí u veřejných cest. Návrhy zákonů na ochranu přírody, které obsahovaly i ochranu dřevin rostoucí mimo les, narážely velmi dlouho na nepochopení u vídeňské poslanecké sněmovny a také u zemského sněmu v Praze.

V roce 1958 vyšel Zákon o kulturních památkách č. 22/1958 Sb., podle kterého byly chráněny četné historické parky a zahrady, případně také rozptýlená zeleň. V roce 1965 ministerstvo zemědělství vydalo vyhlášku č. 89/1965 Sb., podle které, ke kácení stromů rostoucích mimo les byl bezpodmínečně nutný souhlas místního národního výboru. Český svaz ochránců přírody, založený v r. 1979, se věnoval péči o dřeviny rostoucí mimo les. V roce 1980 byla vydána nová vyhláška č. 142/1980 Sb., kde byl stanoven postup při výjimečném povolování kácení chráněných stromů rostoucích mimo les a také způsob využití dřevní hmoty z těchto stromů.

Přelomovým bodem se stal zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, podle kterého jsou chráněny před zničením a poškozováním všechny stromy a keře rostoucí mimo les. Stromy chráněné státem nesou název památné stromy a mají zavedený centrální registr,

¹⁴ Agentura ochrany přírody a krajiny České republiky. *Evidence památných stromů*. Dostupné z: <http://www.ochranaprirody.cz/obecna-ochrana-prirody-a-krajiny/pamatne-stromy/>.

¹⁵ Zákon č. 114 ze dne 19. února 1992 o ochraně přírody a krajiny. In: Sbírka zákonů České republiky. 1992, částka 28, s. 666 - 692.

který spravuje Agentura ochrany přírody a krajiny (AOPK) ČR Praha. Kladně se na péči o dřeviny rostoucí mimo les podílí státní dotační programy, zvláště krajinotvorné programy Ministerstva životního prostředí (např. Program péče o krajinu)¹⁶.

Památné stromy mají velký význam jako přírodní hodnota, ale také i jako hodnota kulturní, historická a společenská. Návrh na vyhlášení památných stromů může podat každý občan ČR¹⁷.

2.4 Veřejná zeleň a instituce v ní působící

Oblast zabývající se veřejnou zelení je rozptýlena v celé řadě zákonů. V této oblasti vystupuje celá řada institucí zabývajících se tímto, v dnešní době, důležitým tématem.

- **Ministerstvo zemědělství**

Je nutné zmínit Ministerstvo zemědělství, které je ústředním orgánem státní správy lesů. O lesních porostech tato instituce rozhoduje za okolností, jestliže přesahují obvod území působnosti kraje. Ministerstvo zemědělství je (dle zákona č. 2/1969 Sb.) ústředním orgánem státní správy pro zemědělství, vodní hospodářství, potravinářský průmysl a pro správu lesů, myslivosti a rybářství, mimo území národních parků. V každé oblasti jsou výjimky, které do kompetence ministerstva zemědělství nepatří: ochrana zemědělského půdního fondu, ochrana vodních zdrojů a jakosti vod, ochrana přirozené akumulace vod. Úkolem ministerstva zemědělství není plánovat či řídit lesnickou, zemědělskou nebo potravinářskou výrobu, ale je nutné vymezit právními předpisy mantinely, v nichž se mohou podnikatelé pohybovat. Ministerstvo vychází z vládní zemědělské politiky, dále z programového prohlášení vlády a ze Společné zemědělské politiky Evropské unie. Jeho cílem je podpora Evropského modelu zemědělství¹⁸.

Oblast hospodaření s lesním majetkem je vymezena zákonem 289/1995 Sb., o lesích a o změně a doplnění některých zákonů (lesní zákon).

- **Ministerstvo životního prostředí**

Ministerstvo životního prostředí bylo zřízeno 19. 12. 1989 zákonem ČNR č. 173/1989 Sb. k 1. 1. 1990 jako ústřední orgán státní správy a orgán vrchního dozoru ve věcech životního

¹⁶ KOLAŘÍK, Jaroslav. *Péče o dřeviny rostoucí mimo les*. 2. dopl. vyd. Vlašim: Český svaz ochránců přírody, 2003-2005, 2 sv. (87, 720 s.). ISBN 80-86327-36-1.

¹⁷ Památné stromy. *Co je to památný strom*. Dostupné z: <http://www.pamatnestromy.cz/co-je-pamatny-strom.html>.

¹⁸ Ministerstvo zemědělství. *O ministerstvu*. Dostupné z: <http://eagri.cz/public/web/mze/ministerstvo-zemedelstvi/o-ministerstvu/>.

prostředí. Zabývá se ochranou přírody a krajiny, ochranou ovzduší, zemědělského půdního fondu, ochranou přirozené akumulace vod, vodních zdrojů a jakosti podzemních a povrchových vod aj. K zabezpečení a kontrolní činnosti vlády ČR Ministerstvo životního prostředí koordinuje, ve věcech týkající se životního prostředí, postup všech ministerstev a dalších ústředních orgánů státní správy ČR¹⁹.

Dohlíží na dodržování zákona 289/1995 Sb., o lesích a o změně a doplnění některých zákonů (lesní zákon) a předpisů vydaných k jeho provedení a dále rozhodnutí vydaných na jeho základě. Ministerstvo životního prostředí tuto kontrolu provádí u orgánu státní správy, fyzických a také právnických osob.

- **Lesy České republiky, s. p.**

Lesy České republiky, státní podnik, byly založeny 1. 1. 1992 Ministerstvem zemědělství ČR. Náplní činnosti tohoto státního podniku je obhospodařování více než 1, 3 mil. ha lesního majetku ve vlastnictví státu (jedná se o téměř 86 % rozlohy všech státních lesů). Další činností je péče o více než 39 tisíc km určených vodních toků a bystřin. Sídlo státního podniku je v Hradci Králové a jeho organizační struktura má tři stupně: první stupeň je tvořen ředitelstvím, druhý stupeň 13 regionálními pracovišti (krajská ředitelství, čtyři lesní závody, šest správ toků a semenářský závod). Třetí stupeň této organizační struktury je složen ze 77 lesních správ.

Strategií lesního podniku je trvale udržitelné hospodaření v lesích, které je založené na maximálním využití tvořivých sil přírody, zajišťující nepřetržité a vyvážené plnění produkčních funkcí svěřených lesů. Cílem je vytváření kvalitních, stabilních, druhově, prostorově i věkově skupinovitě smíšených lesů²⁰.

- **Krajské úřady**

Krajské úřady jsou výkonným orgánem. Plní úkoly v samostatné působnosti uložené jim zastupitelstvem kraje. Vykonávají přenesenou působnost s výjimkou té, která je zákonem svěřena zastupitelstvu a radě či zvláštnímu orgánu²¹.

Přehledy o nichž rozhodují kraje ve věci týkající se oblasti zeleně, najdeme v § 48a zákona č. 289/1995 Sb., o lesích a o změně a doplnění některých zákonů. Krajský úřad rozhoduje např. o dočasném omezení nebo vyloučení vstupu do lesa a stanovuje podmínky ke

¹⁹ Ministerstvo životního prostředí. *Historie a poslání MŽP*. Dostupné z: <http://www.mzp.cz/cz/ministerstvo>.

²⁰ O společnosti Lesy ČR. *Lesy ČR, s. p.* Dostupné z: <http://www.lesy.cz/o-nas/Stranky/default.aspx>.

²¹ PEKOVÁ, Jitka. Jaroslav PILNÝ a Marek JETMAR. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*. 3. vyd. Praha: ASPI, 2008, 712 s. ISBN 978-80-7357-351-5.

konání organizovaných nebo hromadných sportovních akcí v lese, pokud přesahují správní obvod obce s rozšířenou působností. Rozhoduje o nezbytných opatřeních k odvrácení hrozícího nebezpečí v oblastech přesahujících správní obvod obce s rozšířenou působností. Schvaluje plány o výjimkách ze zákazu provádět mýtní těžbu v lesních prostorech mladších 80 let. Rozhoduje o zařazení lesů do kategorie lesů ochranných nebo lesů zvláštního určení, s výjimkou vojenských lesů, které jsou v působnosti Ministerstva obrany. Také uplatňuje stanovisko k územním plánům obcí s rozšířenou působností, stanovisko k územně plánovací dokumentaci, pokud tato dokumentace umisťuje rekreační a sportovní stavby na pozemky určené k plnění funkcí lesa v případě, není-li příslušné ministerstvo. Provádí opatření ke zlepšení stavu lesů a zabezpečuje plnění jejich funkcí o zastavení či omezení výroby nebo jiné činnosti v lese v případě hrozících škod aj.²².

- **Obecní úřady obcí s rozšířenou působností**

Jedná se o obecní úřady, které podle zákona ve svém správním obvodu zabezpečují výkon státní správy nad rámec přenesené působnosti náležející ostatním obcím²³.

Rozhodují o celé řadě opatření, zákazech a povoleních. Dále o dělení lesních pozemků, při kterém výměra jednoho dílu klesne pod 1 ha, o dočasném omezení nebo vyloučení vstupu do lesa (pokud nepřesahují jejich správní obvod), o podmínkách lesní dopravy po cizích pozemcích, o ukládání pokut, o udělení nebo odnětí licence pro výkon funkce odborného lesního hospodáře. Ustanovují lesní stráž a zrušují ustanovení lesní stráže ve svém správním obvodu a další jiné případy, které je možné zjistit z § 48 zákona 289/1995 Sb., o lesích a o změně a doplnění některých zákonů – lesního zákona.

Obecní úřady obcí s rozšířenou působností vykonávají stanovenou státní správu a povinnosti určené orgánům státní správy lesů podle daného zákona a předpisů vydaných na jeho základě ve všech dalších případech, není-li zákonem stanoven jiný orgán státní správy lesů²⁴.

Tyto obecní úřady mají ve své kompetenci správu veřejné zeleně a náležitosti s ní související. Tato kompetence se vztahuje na katastrální území, kde daná obec působí. Obce

²² Lesní zákon – č. 289/1995 Sb. *Konsolidované znění*. Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/1995-289#cast1>.

²³ PEKOVÁ, Jitka. Jaroslav PILNÝ a Marek JETMAR. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*. 3. vyd. Praha: ASPI, 2008, 712 s. ISBN 978-80-7357-351-5.

²⁴ Lesní zákon – č. 289/1995 Sb. *Konsolidované znění*. Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/1995-289#cast1>.

s rozšířenou působností zajišťují bezproblémový chod údržby v této oblasti prostřednictvím smluvených organizací.

2.5 Veřejná zeleň a její legislativní vymezení

Právní úprava otázek spojených s veřejnou zelení a její ochranou není v současném českém právu zcela jednotná, systematická a úplná. Je zahrnuta v celé řadě zákonů a jiných právních předpisech různé právní síly, v rozdílných mírách obecnosti a specializovanosti a různého účelu. Zákon na veřejnou zezeň pohlíží z různých pohledů.

- **Zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny**

Cílem zákona je za účasti příslušných krajů, obcí, vlastníků a správců pozemků přispět k udržení a obnově přírodní rovnováhy v krajině. Docílit ochrany rozmanitosti forem života a přírodních hodnot i krás. Přispět k šetrnému hospodaření s přírodními zdroji a vytvořit v souladu s právem Evropských společenství v České republice soustavu Natura 2000. Je nutno zohlednit hospodářské, sociální a kulturní potřeby obyvatel, regionální a místní poměry.

Ochranou přírody a krajiny se dle daného zákona rozumí vymezená péče státu, fyzických i právnických osob o volně žijící živočichy, planě rostoucí rostliny a jejich společenstva, o horniny, nerosty, geologické celky a paleontologické nálezy, péče o krajinné celky a ekologické systémy, taktéž i péče o vzhled a přístupnost krajiny²⁵.

- **Zákon č. 17/1992 Sb., o životním prostředí**

Daný zákon vymezuje základní pojmy a stanovuje základní zásady ochrany životního prostředí, dále stanoví povinnosti fyzických a právnických osob při ochraně a zlepšování stavu životního prostředí a při využívání přírodních zdrojů. Vychází z principu trvale udržitelného rozvoje společnosti. Takového rozvoje, který současným i budoucím generacím zachová uspokojení jejich základních životních potřeb a nebude snižovat rozmanitost přírody a umožní zachovat přirozené funkce ekosystému.

Životním prostředím je chápáno vše, co vytváří přirozené podmínky existence organismů, včetně člověka, a je také předpokladem jejich dalšího vývoje. Jeho složkami jsou: voda, ovzduší, půda, horniny, organismy, energie a ekosystémy²⁶.

²⁵ Zákon č. 114 ze dne 19. února 1992 o ochraně přírody a krajiny. In: Sbírka zákonů České republiky. 1992, částka 28, s. 666 - 692.

²⁶ Zákon č. 17 ze dne 5. prosince 1991 o životním prostředí a o změně a doplnění dalších zákonů. In: Sbírka zákonů České republiky. 1992, částka 4, s. 81 - 89.

- **Zákon č. 289/1995 Sb., o lesích a o změně a doplnění některých zákonů**

Účelem zákona je stanovit předpoklady pro zachování lesa, péči o les a obnovu lesa jako národního bohatství. Bohatství, tvořící nenahraditelnou složku životního prostředí, sloužící pro plnění všech jeho funkcí a pro podporu trvale udržitelného hospodaření v něm.

Každý je povinen si počínat tak, aby nedocházelo k ohrožování nebo poškozování lesů a objektů či zařízení sloužících hospodaření v lese. Vlastník lesa je povinen při hospodaření v lese usilovat o to, aby nepoškozoval zájmy jiných vlastníků lesů a funkce lesa byly zachovány. Vlastník lesa má právo na náhradu újmy, která vznikla v důsledku omezení hospodaření v lese a to vůči orgánu státní správy, který o daném omezení rozhodl. Nikdo nesmí bez povolení užívat lesní pozemky k jiným účelům, pokud zákon nestanoví jinak²⁷.

- **Zákon č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích**

Tento zákon se zabývá silniční vegetací na silničních pomocných pozemcích a na jiných pozemcích tvořících součást dálnice, silnice či místní komunikace. Tato vegetace nesmí ohrožovat bezpečnost užití pozemní komunikace, nesmí neúměrně ztěžovat použití těchto pozemků k účelům údržby komunikací či ztěžovat obhospodařování sousedních pozemků.

Vlastník dálnice, silnice a místní komunikace je oprávněn v souladu se zvláštními předpisy kácet dřeviny na silničních pozemcích a to v návaznosti na návrh nebo po projednání příslušného orgánu²⁸.

- **Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu**

Úkolem územního plánování je vytvářet předpoklady pro výstavbu a pro udržitelný rozvoj území. Předpoklady, spočívající ve vyváženém vztahu podmínek pro kladné životní prostředí, hospodářský rozvoj, soudržnost společenství obyvatel území a pro potřeby současné generace, aniž by byly ohrožovány podmínky života generací budoucích.

Územní plánování ve veřejném zájmu rozvíjí a chrání přírodní, civilizační a kulturní hodnoty území, včetně urbanistického, archeologického a architektonického dědictví. Chrání krajinu jako důležitou složku prostředí života obyvatel a základ jejich totožnosti. S ohledem na to jsou stanoveny podmínky pro hospodárné využívání zastavěného území a zajištění ochrany nezastavěného území a nezastavitelných pozemků. Zastavitelné plochy jsou

²⁷ Zákon č. 289 ze dne 3. listopadu 1995 o lesích a o změně a doplnění některých zákonů (lesní zákon). In: Sbírka zákonů České republiky. 1995, částka 76, s. 3946-3967.

²⁸ Zákon č. 13 ze dne 23. ledna 1997 o pozemních komunikacích. In: Sbírka zákonů České republiky, 1997, částka 3, s. 47-63.

vymezeny s ohledem na potenciál rozvoje daného území a míru využití tohoto zastavěného území²⁹.

- **Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích**

Tento zákon zahrnuje do veřejného prostranství všechna náměstí, ulice, tržiště, chodníky, veřejnou zeleň, parky a další prostory přístupné každému bez omezení, sloužící obecnému užívání, a to bez ohledu na vlastnictví k tomuto prostoru³⁰.

²⁹ Zákon č. 183 ze dne 14. března 2006 o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon). In: Sbírka zákonů České republiky, 2006, částka 63, s. 2226-2290.

³⁰ Zákon č. 128 ze dne 12. dubna 2000 o obcích (obecní zřízení). In: Sbírka zákonů České republiky, 2000, částka 38, s. 1737-1764.

3 Charakteristika veřejné zeleně ve městě Mohelnice

V této části bakalářské práce jsou uvedeny informace o veřejné správě a organizační struktuře města Mohelnice. Je uvedena rozloha a počet obyvatel ve městě Mohelnici a také získán přehled o množství veřejné zeleně a způsobech údržby v této oblasti. Je zjištěno hospodaření města Mohelnice v období pěti let. Také je uvedeno hospodaření v oblasti veřejné zeleně.

3.1 Veřejná správa

Veřejná správa je spjata s existencí státu a územní samosprávy. Je produktem a nástrojem státu při realizaci státní politiky, také je nástrojem územní samosprávy při realizaci regionální a municipální politiky. Výkonné orgány provádí realizaci politiky státu, obcí i krajů. Je chápána jako souhrn záměrných činností, které nejsou zákonodárstvím, soudnictvím ani vládou. Zabezpečuje úkoly ve veřejném zájmu na úrovni státu a územní samosprávy. Organizační uspořádání orgánů veřejné správy a obecné zásady její činnosti jsou v demokratických zemích zakotveny ústavou a dalšími navazujícími zákony. Instituce působící ve veřejné správě mají vymezenou působnost věcnou a územní. Věcná působnost je vymezena zákonem či prováděcím předpisem a vztahuje se k předmětu činnosti instituce a orgánu ve veřejné správě. Územní působnost se váže k území, kde je realizována věcná působnost dané instituce.

V poslední době je veřejná správa často chápána jako činnost služby pro obyvatelstvo. Zajišťuje poskytování čistých i smíšených veřejných statků³¹. Veřejný statek je takový statek, u kterého dochází z různých podnětů k tržnímu selhání. Soukromý sektor nemá zájem či nemůže zajistit tyto statky v požadované kvalitě i kvantitě a na druhé straně je stát a územní samospráva, která daný statek má zájem zajišťovat a financuje či spolufinancuje tento statek ze zdrojů veřejných rozpočtů³².

Veřejná správa zahrnuje státní správu a samosprávu. Státní správa má dominantní postavení. Samospráva je k výkonu veřejné správy pověřena příslušným zákonem a to na úrovni územní samosprávy, zájmové samosprávy a specializované veřejnoprávní instituce,

³¹ PEKOVÁ, Jitka. Jaroslav PILNÝ a Marek JETMAR. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*. 3. vyd. Praha: ASPI, 2008, 712 s. ISBN 978-80-7357-351-5.

³² PEKOVÁ, Jitka. *Finance územní samosprávy: Teorie a praxe v ČR*. 1. vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2011, 155 s. ISBN 978-80-7357-614-1.

korporace aj. Subjektem veřejné správy je stát, územní samospráva a jiné subjekty (např. profesní komory). Stát je zastupovaný státními orgány a institucemi, státní instituce vykonávají veřejnou správu přímo. Územní samospráva vykonává veřejnou správu odvozeně, vykonává některé úkony státní správy v přenesené působnosti a zajišťuje vlastní samosprávu.

V České republice je využíván smíšený systém místní správy. V tomto systému je obec jako základní územní samosprávný celek a kraj jako vyšší územní samosprávný celek. Vykonávají nejen úkony vlastní samosprávy, tzv. samostatnou působnost, ale v mezích zákona také některé úkony státní správy – tzv. přenesenou působnost.

Kraj je územní společenství občanů s právem na samosprávu, je veřejnoprávní korporací. Je vlastníkem majetku. V právních vztazích vystupuje svým jménem, má právní subjektivitu. Krajská úroveň územní samosprávy funguje jako vyšší územní samosprávný celek od 1. 1. 2001.

Obec je základním článkem územní samosprávy, je to společenství občanů. Hospodaří s vlastním majetkem. Obec má právní subjektivitu, je reprezentantem veřejných zájmů, zabezpečuje veřejné služby. Obec je základní územní samosprávný celek a územní jednotka státu, která je vymezena třemi základními znaky: územím, občany a samosprávou veřejných záležitostí v hranicích obce. Obec plní funkci v samostatné působnosti, v záležitostech o kterých může samostatně rozhodovat a má zákonem upravené pravomoci – volené orgány obce rozhodují za občana a ve prospěch občana. Obec také plní funkci přenesené působnosti a to v rámci vykonávání státní správy. V této činnosti je podřízena a kontrolována orgány státní správy a krajským úřadem³³.

3.2 Město Mohelnice

Město Mohelnice se rozkládá v severní části Hané a podhůří Jeseníků, v Olomouckém kraji, okrese Šumperk. Leží v úrodné kotlině, v nadmořské výšce 297 m. n. m. Je obklopené ze tří světových stran pohořím Hrubého Jeseníku, Zábřežské a Hanušovické vrchoviny, kterou protéká řeka Morava. Katastrální výměra města je 1279,87 ha. Žije zde 7 882 obyvatel. Má sedm místních částí: Křemačov, Květín, Libivá, Podolí, Řepová, Studená Loučka, Újezd. V těchto obcích žije 1 475 obyvatel³⁴. Historie města je popsána v Příloze č. 1.

³³ PEKOVÁ, Jitka. Jaroslav PILNÝ a Marek JETMAR. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*. 3. vyd. Praha: ASPI, 2008, 712 s. ISBN 978-80-7357-351-5.

³⁴Městský úřad Mohelnice. *Základní údaje*. Dostupné z: http://www.mu-mohelnice.cz/VismoOnline_ActionScripts/File.ashx?id_org=9803&id_dokumenty=207245.

3.3 Orgány města Mohelnice

Město Mohelnice je základní územní samosprávný celek a hospodaří s vlastním majetkem. Činnost orgánů města Mohelnice je vymezena zákonem o obcích č. 128/2000 Sb. Plní úkoly v oblasti samostatné i přenesené působnosti. Město Mohelnice je podle zákona č. 314/2002 Sb., obcí s pověřeným obecním úřadem i obcí s rozšířenou působností.

3.3.1 Zastupitelstvo města

Zastupitelstvo města je kolektivní volený orgán. Má hlavní rozhodovací pravomoci v samostatné působnosti. Členy zastupitelstva jsou zvolení nezávislí členové či zástupci jednotlivých politických stran v obci. Členové jsou voleni v komunálních volbách na čtyřleté volební období. Zvolení členové volí ze svých řad členy rady města. Zastupitelstvo města rozhoduje o veřejných záležitostech a o hospodaření s rozpočtovými prostředky.

V rámci samostatné působnosti zastupitelstvo města rozhoduje a schvaluje: rozpočet obce a závěrečný účet obce za uplynulé rozpočtové období, dále program rozvoje územního obvodu obce. Schvaluje rozpočtový výhled a rozpočtová opatření. Stanovuje výši osobních a věcných nákladů městského úřadu, přičemž respektuje příslušné předpisy. Zastupitelstvo rozhoduje o založení, zřízení nebo zániku svých organizačních složek, které mají právní subjektivitu a o organizacích bez právní subjektivity, vydává obecně závazné vyhlášky aj.

V oblasti přenesené působnosti zastupitelstvo schvaluje územně plánovací dokumentaci. Při rozhodování v této oblasti musí respektovat ustanovení zákonů, zvláště zákona o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů a zákona o obcích. V případě rozhodování zastupitelstva v oblasti nemovitostí musí být záměry zveřejněny 15 dní předem na úřední desce obce nebo jiným vhodným způsobem.

Zastupitelstvo města zřizuje iniciativní a kontrolní orgány, kterými jsou výbory. Počet členů výboru musí být lichý, nejméně tříčlenný a daný počet závisí na rozhodnutí zastupitelstva obce. Předsedou výboru je člen zastupitelstva města. Výbor plní úkoly zadané mu zastupitelstvem. Ze zákona musí být zřízen finanční a kontrolní výbor. Výbor pro národnostní menšiny je zřizován v případě, hlásí-li se při posledním sčítání lidu k jiné národnostní menšině alespoň 10 % občanů. Je-li zřízen osadní výbor v částech obce, tak musí mít také alespoň tři členy³⁵.

³⁵ PEKOVÁ, Jitka. Jaroslav PILNÝ a Marek JETMAR. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*. 3. vyd. Praha: ASPI, 2008, 712 s. ISBN 978-80-7357-351-5.

Město Mohelnice má v zastupitelstvu města 20 členů. Zastupitelstvo má 5 radních a 15 zastupitelů. Zastupitelstvo zřídilo kontrolní, finanční a osadní výbor. Předsedou kontrolního výboru je pan Martin Vaňourek, dále jsou zde další čtyři členové. Výbor kontroluje plnění usnesení zastupitelstva a rady města, kontroluje dodržování právních předpisů ostatními výbory a městským úřadem na úseku samostatné působnosti (§35 zák. č. 128/2000 Sb.). Plní další kontrolní úkoly, kterými jej pověřilo zastupitelstvo. Předsedou finančního výboru je Mgr. Petr Wolf, dále další dva členové. Finanční výbor provádí kontrolu hospodaření s majetkem a finančními prostředky města, plní také další úkoly svěřené mu zastupitelstvem města a zaujímá stanovisko k závěrečnému účtu města. Zastupitelstvo zřídilo celkem 7 osadních výborů a to v obci: Újezd, Studená Loučka, Libivá, Křemačov, Květín, Řepová a Podolí

3.3.2 Rada města

Rada obce je výkonným orgánem a v samostatné působnosti podléhá zastupitelstvu města. V rámci přenesené působnosti rozhoduje v případě, stanoví-li tak zákon. Počet členů je lichý a nesmí přesahovat jednu třetinu počtu členů zastupitelstva. Počet může být 5 – 11 členů. Rada obce je tvořena starostou a jeho zástupci. Zástupce tvoří místostarostové a další členové. Ve velkých městech ji tvoří primátor, náměstci primátora a ostatní členové. Jednání rady jsou neveřejná. Rada obce vydává nařízení obce. Nevolí se v případě, má-li zastupitelstvo obce méně než 15 členů, v takovém případě tuto funkci zastává starosta. Za svůj výkon je rada obce zodpovědná zastupitelstvu obce. Zřizuje iniciativní a poradní orgány, kterými jsou komise. Komise předkládají návrhy a náměty (v rámci samostatné působnosti obce). Starosta komisím, po projednání s ředitelem krajského úřadu, může svěřit výkon státní správy. Tímto svěřením jsou výkonnými orgány v přenesené působnosti na svěřeném úseku činnosti. V dané oblasti jsou podřízeny a odpovědní starostovi. V takovém případě musí mít předseda komise zvláštní odbornou způsobilost³⁶.

Rada města Mohelnice má 5 členů. Je zřizovatelem rozpočtové komise (3 členové), kulturní komise (5 členů + tajemnice), komise tělovýchovy a sportu (6 členů + tajemnice) a komise pro spolupráci s místními částmi (6 členů + tajemnice).

³⁶ PEKOVÁ, Jitka. Jaroslav PILNÝ a Marek JETMAR. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*. 3. vyd. Praha: ASPI, 2008, 712 s. ISBN 978-80-7357-351-5.

3.3.3 Starosta

Starosta zastupuje obec navenek, je představitelem obce. Je odpovědný zastupitelstvu obce a je uznán za statutární orgán obce. Řídí a kontroluje pracovníky obecního úřadu a plní funkci statutárního orgánu zaměstnavatele. Přípravuje, svolává a také řídí schůze zastupitelstva obce a rady obce. Společně s dalším pověřeným členem rady podepisuje daná usnesení. Je zodpovědný za objednání a provedení auditu hospodaření obce, také jmenuje a odvolává tajemníka obecního úřadu. V případě jeho nepřítomnosti je zastupován místostarostou³⁷. Starostkou města Mohelnice je zvolena Mgr. Jana Zwyrtek Hamplová.

3.3.4 Městský úřad

Výkon samosprávy a v přenesené působnosti výkon státní správy zajišťují zaměstnanci pracující ve výkonných orgánech městského úřadu, tzv. odborech a odděleních. Městský úřad řídí jmenovaný tajemník, pokud je tato funkce zřízena. Funkce tajemníka se zřizuje u pověřených obecních úřadů a obcí s rozšířenou působností. Tajemník je pracovník v zaměstnaneckém poměru, řídí celý administrativní aparát, řídí a kontroluje pracovníky obecního úřadu aj. V rámci samostatné působnosti plní městský úřad úkoly uložené mu zastupitelstvem města, pomáhá komisím a výborům v jejich činnosti, řídí organizace zřízené městem v rámci zabezpečení veřejných statků. V rámci přenesené působnosti vykonává státní správu v rozsahu vymezeném zákonem o obcích, mimo činnosti svěřené do působnosti zvláštního orgánu. Městský úřad se dále člení na odbory, které se člení na oddělení³⁸.

Starostkou Městského úřadu Mohelnice je na dané volební období zvolena Mgr. Jana Zwyrtek Hamplová. Prvním místostarostou je Ing. Oldřich Klemš a druhým místostarostou Ing. Aleš Miketa. Tajemníkem městského úřadu je Judr. Věra Nedomová, MPA.

Městský úřad má tyto odbory: odbor kancelář tajemníka, odbor správy majetku, odbor dopravy, odbor sociálních věcí, odbor správní, odbor životního prostředí. Má také ekonomický odbor, který se člení na oddělení: finanční, školství a obecní živnostenský úřad. Odbor stavebního úřadu, rozvoje a investic má oddělení stavebního úřadu, oddělení rozvoje a investic a oddělení hospodářské správy.

Městský úřad Mohelnice plní úkoly v samostatné i přenesené působnosti. V přenesené působnosti plní funkci pověřeného obecního úřadu obce s rozšířenou působností. Územními obvody pro výkon státní správy pověřeného Městského úřadu Mohelnice jsou: Krchleby,

³⁷ PEKOVÁ, Jitka. Jaroslav PILNÝ a Marek JETMAR. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*. 3. vyd. Praha: ASPI, 2008, 712 s. ISBN 978-80-7357-351-5.

³⁸ Tamtéž.

Klopina, Loštice, Lišnice, Mírov, Maletín. Mohelnice, Moravičany, Pavlov, Palonín, Třeština, Police, Úsov a Stavenice. Výkon státní správy pro tyto obce zajišťuje: odbor správní, odbor sociálních věcí, oddělení obecní živnostenský úřad, odbor životního prostředí a oddělení školství, odbor stavebního úřadu, rozvoje a investic. V oblasti přenesené působnosti je městský úřad podřízen Krajskému úřadu Olomouckého kraje, pokud zvláštní zákon nestanoví jinak.

V oblasti samostatné působnosti plní městský úřad úkoly uložené mu radou města a zastupitelstvem města. Podílí se na přípravě podkladů pro jednávání rady města a zastupitelstva města. Po odborné stránce usměřuje příspěvkové organizace a zařízení, které si město zřídilo, pokud zvláštní zákon nestanoví jinak. Pomáhá výborům i komisím v jejich činnosti³⁹. Organizační struktura Městského úřadu Mohelnice je znázorněna v Příloze č. 2.

3.4 Veřejná zeleň ve městě a jeho místních částech

Správa veřejné zeleně ve městě Mohelnice spadá pod odbor stavebního úřadu, rozvoje a investic, oddělení hospodářské správy, úsek veřejných služeb města. Vedoucím odboru je Mgr. Jiří Pokorný, vedoucím oddělení je pan Petr Kapl. Referentkou úseku veřejných služeb města je paní Eva Pirklová. V menších městech není dostatečné odborné zázemí pro samostatnou správu veřejné zeleně a pracovníci se musí starat také o jiné pracovní úkony. Pracovní náplní referentky je tedy také odpovědnost za útulek pro opuštěná zvířata, opravy dopravního značení, údržbu veřejného osvětlení, údržbu hřbitovů, zimní údržbu a čištění komunikací, inventarizaci majetku a návrhy rozpočtů v dané oblasti, sklad města, vánoční výzdobu aj. Podrobná náplň činnosti odboru je uvedena v Příloze č. 3.

3.4.1 Veřejná zeleň ve městě Mohelnice

Území města Mohelnice je pokryto 356 757 m² travní plochy veřejné zeleně. Do této plochy je započteno i území městského parku, které má rozlohu 153 800 m². Celkový počet stromů rostoucích ve městě je 3 035 ks. Je zde vysazeno 11 443 m² keřů listnatých (skupinových), 366 m² keřů listnatých (solitérních) a 6 434 m² skupinových keřů jehličnatých. Na daném území je 1 931 bm živých plotů, jejich údržba je rozdělena dle výšky: do 1 m – 392 bm, do 1,5 m – 743 bm, do 2 m – 771 bm, do 3 m – 25 bm. Město zajišťuje údržbu 21 pískovišť o rozloze 297 m², dále údržbu 425 m² záhonů na náměstí Tyrše a Fugnera a na ulici Zábřežská. Ve městě je 34 ks mobilní zeleně, z toho 13 květináčů se zelení krátkodobou, které

³⁹ Městský úřad Mohelnice. *Organizační struktura*. Dostupné z: <http://www.mu-mohelnice.cz/organizacni-struktura/os-2488/p1=78442>.

jsou osazené letničkami a 21 květináčů se zelení dlouhodobou, osazené dřevinami. Správa zahrnuje také údržbu 329 ks laviček a chemický postřik chodníků o rozloze 71 789 m².

3.4.2 Veřejná zeleň v místních částech

Správa veřejné zeleně je městem Mohelnice zajišťována od roku 2013 také v šesti místních částech. Do roku 2013 byla správa zajišťována obecními úřady v těchto obcích a to vlastními pracovníky. Pracovníci byli najímání na dohodu o provedení práce. V obci Studená Loučka si úřad obstarává údržbu i nadále vlastním pracovníkem. Veškeré zjištěné údaje o množství veřejné zeleně jsou zahrnuty v následující tabulce č. 3.1.

Tab. 3.1 Plocha zeleně k celkové ploše katastrálního území

Místní část	Veřejná zeleň v m ²	Celková plocha katastrálního území místních částí v m ²	Veřejná zeleň uvedená v procentech z celkové plochy katastrálního území
Újezd	17 530	3 558 213	0,49
Podolí	11 888	3 938 540	0,30
Křemačov	13 750	4 199 144	0,33
Řepová	13 388	5 293 307	0,25
Květin	6 417	4 566 194	0,14
Libivá	11 052	3 817 913	0,29

Zdroj: Interní dokumenty města Mohelnice, 2014, vlastní zpracování.

Z uvedených údajů vyplývá, že všechny obce mají pod jedno procento veřejné zeleně z celkové plochy katastrálního území. Nejmenší podíl v procentech na celkové ploše katastrálního území je v obci Květín, přičemž tato obec v porovnání s ostatními patří k jednomu z největších. Největší procentuelní podíl je v obci Újezd.

V uvedených místních částech úsek veřejných služeb zajišťuje sečení trávníků a údržbu stromů. Zajišťuje údržbu následujícího počtu stromů: Křemačov – 43 ks, Květín – 64 ks, Libivá – 43 ks, Podolí – 73 ks, Studená Loučka – 153 ks, Újezd – 96 ks. V obci Újezd a Křemačov je zajišťována také údržba pískovišť, v každé obci o rozloze 6,25 m².

3.4.3 Pasport zeleně a inventarizace dřevin

Pasportizace zeleně je zpracování kvantitativní evidence rozlohy vegetačních ploch (keře, trávníky) a technických prvků (dětská hřiště, lavičky apod.). Pasport je podkladem pro kalkulaci optimálních nákladů vynaložených na běžnou údržbu veřejně přístupných ploch

zeleně. Informace o kvalitě jsou zde pouze okrajové. Účelem je také získání přehledu o majetku v této oblasti. Město Mohelnice má vypracovaný pasport veřejné zeleně z roku 2006. Referentka úseku veřejných služeb pasport sama přepracovává. Údaje v pasportu však nejsou přesné.

V roce 2010 se město začalo více zaměřovat na inventarizaci dřevin. Bylo nutné zjistit kolik stromů, které představují i významnou část majetku, město ve své správě má a jaký je zdravotní stav dřevin. Inventarizace byla zadána a provedena firmou SAFE TREES s.r.o. Projekt je nazván Stromy pod kontrolou. Projekt péče o stromy byl nejdříve zpracován na ploše městského sadu a na ulici Nádražní. V současné době jej již dokončen. Je provedena inventarizace stromů jak v Mohelnici, tak v šesti částech obcí. Stromy jsou zaneseny v mapě a mají svou dokumentaci.

Pomocí inventarizace stromů jsou zjišťovány dendrometrické veličiny stromu a atributy popisující stav stromu – jeho perspektivu, vitalitu, stabilitu aj. Ke každému stromu je hodnotitelem navržena technologie ošetření, včetně naléhavosti zásahu a doby opakování. Hlavním cílem inventarizace je přehled o jejich stavu a návrh optimální péče pro jednotlivé stromy. Je navržen postup dlouhodobé údržby stromů v rámci hodnocení území, jsou identifikována rizika, tzn. popis nejčastějších defektů a z nich plynoucích rizik. Kategorizují se navržené zásahy a jsou vypracovány harmonogramy prací dle naléhavosti jednotlivých zásahů.

3.4.4 Údržba veřejné zeleně

Město Mohelnice má sjednanou smlouvu o „Správě a údržbě veřejné zeleně“. Podkladem pro uzavření této smlouvy byla nabídka Poskytovatele podaná ve veřejné zakázce, zadávané v souladu se zákonem č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů.

Postup prací je řízen odsouhlaseným harmonogramem prací. Předmětem plnění je provádění veřejně prospěšných služeb – údržba veřejné zeleně. Údržba je prováděna v těchto oblastech:

- **Trávníky** – sečení plochy veřejné zeleně na výšku od 30 – 70 mm s odstraněním posekané trvaní plochy. Travní hmota musí být odstraněna tentýž den při ukončení prací. Dále musí být vysbírán odpad (sklo, plasty, papír, spadané větve aj.) z ploch zeleně. Jednotlivé třídy údržby jsou charakterizovány počtem četnosti prací, které udávají, kolikrát musí být pokosen jeden trávník. Uvedené dělení usnadňuje stanovení vydaných finančních prostředků na daný úkon. Četnost těchto prací je označena intenzivní třídou (IT) I. až III. Označení třídou I. znamená nejvyšší stupeň péče o veřejnou zelen, označení

třídou III. naopak znamená nejnižší stupeň péče. V první intenzivní třídě se kosí trávníky 7x do roka, v druhé intenzivní třídě jsou trávníky koseny 5x do roka a v třetí intenzivní třídě 2x do roka. Počet kosení může být ovlivněn klimatickými podmínkami a na tomto základě je možné zvýšit či snížit četnost kosení o jednu seč.

- **Hrabání** – představuje vyhrabávání listí na jaře a na podzim, odstranění odpadu, větví, stavebních zbytků. Vyhrabává se trávník na volné ploše a trávník v podrostu. Podzimní odstranění listí probíhá mechanizovaně (např. sběračem travní sekačkou), případně vyfoukáním za použití fukaru, ale také ručně shrabáním.
- **Mobilní zeleň (květináče)** – údržba spočívá v doplnění květináčů substrátem 1x za vegetační období (květen), kypření s odplevelením 3x za vegetační období nebo po dohodě se zadavatelem. Průběžná zálivka dle potřeby a doplnění květináčů chybějícími dřevinami či letničkami aj.
- **Skupina keřů listnatých a skupina keřů jehličnatých** – dochází k odplevelení keřových porostů, vysbírávání odpadků a průklestu keřů. Veškeré řezy u průklestu jsou prováděny odborně, s individuálním přístupem k jednotlivým druhům.
- **Živé ploty** – údržba zahrnuje odplevelení, řez a tvarování živých plotů dvakrát ročně, na jaře a na podzim. Živé ploty musí být udržovány tak, aby nebránily průchodu po chodníku a nezasahovaly do místních komunikací.
- **Čistota (ruční sběr z veřejné zeleně)** – čistotou se rozumí jednorázové ruční sbírání větví, odpadků, skla, papíru a jiných nečistot ze všech ploch veřejné zeleně, včetně porostů dřevin, přilehlých komunikací a chodníků. Tento sběr je prováděn 1x ročně po skončení zimy a roztátí sněhu nebo dle dohody na objednávku se zadavatelem.
- **Chemické odplevelení chodníků a přilehlých ploch** – údržba je prováděna dle konkrétní objednávky a aplikována za příznivých povětrnostních podmínek a ve vhodném období vegetace z důvodu účinnosti a nepoškození okolní zeleně.
- **Dětská pískoviště** – údržba spočívá ve výměně písku v pískovištích ve vrstvě 0,4 m. Písek je vyměňován v měsíci dubnu.
- **Výsyp odpadkových košů** – jedná se o pravidelné vysypávání košů, včetně úklidu okolí odpadkových košů a sběru odpadků z veřejného prostranství. V památkové zóně je vysypáváno 50 košů každý den, mimo neděli. V ostatních částech města je vysypáváno 206 košů 2x týdně.

- **Údržba záhonů - skupiny keřů listnatých a keřů jehličnatých** – dochází k odplevelení keřových porostů a doplnění mulčovací kůrou 1x ročně. Provádí se odstranění uschlých, odumřelých částí rostlin 2x ročně, průklest keřů a hnojení 2x ročně. Sbírají se odpady.

Údržba veřejné zeleně byla zadána do konce roku 2012 firmě AVE CZ odpadové hospodářství s. r. o., se sídlem v Praze, pobočce v Mohelnici. Na údržbu veřejné zeleně bylo přiděleno 7 stálých zaměstnanců a v letním období byli najímáni brigádníci na výpomoc.

Od roku 2013 je údržba prováděna firmou AB Facility a.s., se sídlem v Praze, pobočkou Mohelnice, která se zabývá výše uvedenými činnostmi ve smlouvě. Údržba veřejné zeleně je zajišťována 8 pracovníky a v letních měsících jsou najímáni brigádníci na výpomoc. Technika využívaná k údržbě zahrnuje tyto stroje: 3x Ford Transit se sklopkou, 2x travní traktor Wisconsin Engineering W3800 PIRAÑA, travní traktor Wisconsin Engineering W2900 Riviera, travní traktor Iseki SXG 323, travní traktor Iseki SXG 15/216, 6x benzínová sekačka Viking typu MB 650.0T a MB 655.1V, 6x křovinořez Stihl FS 460 C/L, 3x plotostřih Stihl MS 45 a MS 81R/RC/T/TC a 2x fukar Stihl BR 600 a BG 56/C.

Zajišťování údržby o stromy je prováděna fyzickou osobou panem Petrem Hanákem, který má založenou živnost v oblasti zahradnictví. Provádí ořezy stromů, kácení a výsadbu stromů nových. Tato pracovní činnost je prováděna na základě objednávky zadané úsekem veřejných služeb.

3.4.5 Hospodaření města Mohelnice

Územní rozpočet bilancuje příjmy s výdaji. Jeho tvorba a použití se plánuje. Dlouhodobým cílem hospodaření by měl být vyrovnaný rozpočet, kdy příjmy se rovnají výdajům. Případně přebytkový rozpočet, kdy $P > V$. Schodkový rozpočet, kdy $V > P$, se musí vyrovnat z rezerv vytvořených v minulosti a nejsou-li k dispozici, tak z návratných finančních prostředků. To vede k zadluženosti a k vážným problémům při splácení dluhů, včetně úroků v dalších letech.

Příjmy rozpočtu obce jsou různé. Z ekonomického hlediska je důležité odlišování příjmů, které může územní samospráva ovlivňovat a to svým rozhodnutím a příjmů, které nelze ovlivnit, neboť o nich rozhoduje stát. Příjmy schvaluje zastupitelstvo obce. Příjmy obcí se dělí na běžné a kapitálové. Běžné příjmy se dále dělí na daňové, nedaňové a přijaté dotace. Daňové příjmy jsou tvořeny svěřenými a sdílenými daněmi a dále místními a správními poplatky. Nedaňové příjmy jsou tvořeny poplatky za služby: příjmy z pronájmu majetku, dividendy z akcií, příjmy od OS a PO, ze zisku obecních podniků, přijatých úroků, přijatých

sankčních pokut aj. Kapitálové příjmy jsou tvořeny z prodeje nemovitého a movitého majetku, z prodeje akcií a majetkových podílů, z přijatých střednědobých a dlouhodobých úvěrů, z přijatých splátek půjček, z emise komunálních obligací a ostatními příjmy. Přijaté dotace jsou od jiné vládní úrovně, tzn. ze státního rozpočtu, státních fondů, rozpočtu kraje aj.

Výdaje rozpočtu obce rozlišujeme na běžné a kapitálové. Běžné výdaje, neboli neinvestiční zahrnují výdaje: na mzdy a platy, povinné pojistné za zaměstnance, výdaje na energii, sociální dávky, dotace vlastním OS a jiným subjektům, příspěvky DSO aj. Kapitálové investiční výdaje zahrnují: výdaje na pořízení hmotného a nehmotného dlouhodobého majetku, investiční příspěvky PO, nákup cenných papírů, splátky úvěrů aj.⁴⁰

Tab. 3.2 Přehled příjmů a výdajů města Mohelnice v letech 2009 – 2013 (v Kč)

	2009	2010	2011	2012	2013
Daňové příjmy	93 492 525	94 707 680	92 863 404	102 019 473	117 727 121
Nedaňové příjmy	12 803 974	12 715 826	12 659 932	16 605 116	15 070 849
Kapitálové příjmy	9 487 817	331 748	16 890 229	7 641 411	9 298 856
Přijaté transfery	74 858 851	88 191 384	86 173 349	39 567 950	26 510 407
Příjmy celkem	190 643 167	195 946 638	208 586 914	165 833 950	168 607 233
Běžné výdaje	170 563 766	171 466 906	158 346 671	123 052 836	113 044 903
Kapitálové výdaje	10 869 251	12 233 937	23 757 418	43 339 288	22 299 123
Výdaje celkem	181 433 017	183 700 843	182 104 089	166 392 124	135 344 026
Saldo příjmů a výdajů (včetně financování)	9 210 150	12 245 795	26 482 825	- 558 174	33 263 207
Výdaje po konsolidaci	- 9 210 150	- 12 245 795	- 26 482 825	558 174	- 33 263 207

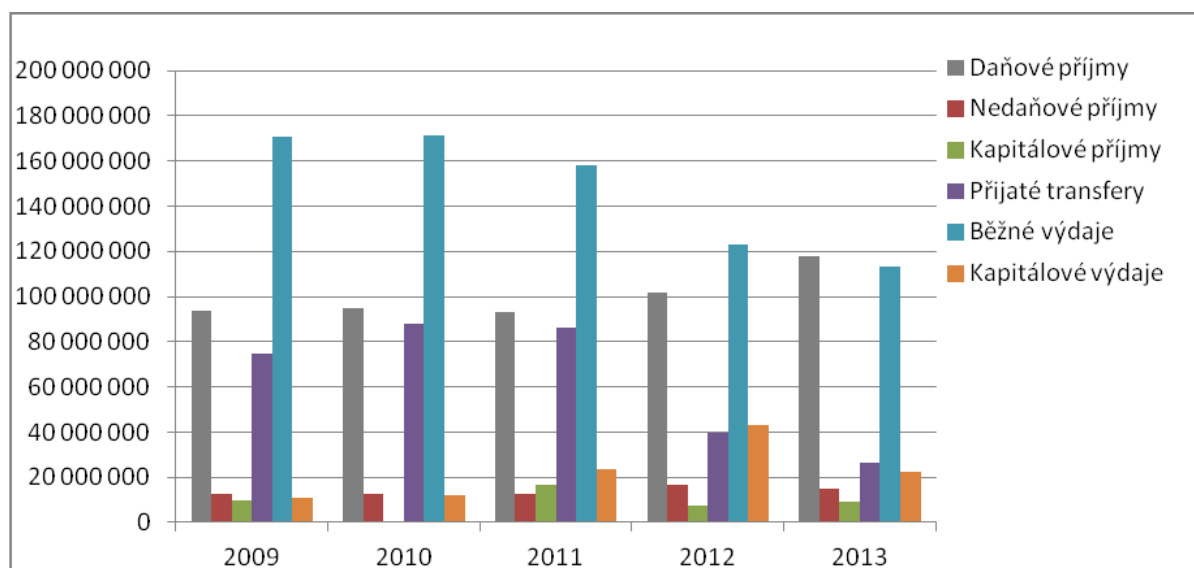
Zdroj: Dokumenty města Mohelnice, 2014, vlastní zpracování.

Cílem hospodaření každé obce je vyrovnaný rozpočet, případně přebytkový rozpočet. Město Mohelnice hospodařilo v roce 2009 – 2011 a v roce 2013 s přebytkovým rozpočtem a dané finanční prostředky byly přesunuty na začátek dalšího rozpočtového období. V roce 2009 ušetřilo město ze svého rozpočtu 9 210 150 Kč, v roce 2010 se jednalo o částku 12 245 795 Kč, v roce 2011 to byla částka ve výši 26 482 825 Kč. V roce 2013 dosáhlo město Mohelnice nejvyšší úspory z rozpočtu města za dané období pěti let ve výši 33 263 207 Kč. V roce 2012 hospodařilo město se ztrátou 558 174 Kč. Daný schodkový rozpočet byl uhrazen z přebytku hospodaření minulých let.

⁴⁰ PEKOVÁ, Jitka. Jaroslav PILNÝ a Marek JETMAR. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*. 3. vyd. Praha: ASPI, 2008, 712 s. ISBN 978-80-7357-351-5.

Následující graf znázorňuje přehled příjmů a výdajů města v období let 2009 – 2013. Údaje jsou uvedeny v korunách.

Graf 3.1 Příjmy a výdaje města Mohelnice (v Kč)

Zdroj: Dokumenty města Mohelnice, 2014, vlastní zpracování.

3.4.6 Výdaje města Mohelnice na veřejnou zeleň

Zákon o obcích (obecní zřízení) 128/2000 Sb., ukládá povinnost využívat majetek účelně a hospodárně v souladu s jejími zájmy a úkoly. Hospodaření s majetkem spadá do samostatné působnosti města a co je daným zájmem a úkolem určuje její zastupitelstvo. Zeleň je majetkem města. Užívání a správa veřejné zeleně je rozhodována na základě nepřímé volby, prostřednictvím volených zástupců a těmi je zastupitelstvo města. Zastupitelstvo stanovuje v jakém množství a jaké kvalitě bude veřejná zezeň poskytována. Vliv zastupitelstva v této oblasti je velký, jelikož schvaluje územní plán města. Může např. rozhodnout o koupi nového pozemku, kde může nechat vysadit další veřejnou zeleň, případně zvelebit zeleň stávající. Zastupitelstvo rozhoduje v oblasti hospodaření s veřejnou zelení, uvolňuje finanční prostředky na zajišťování tohoto veřejného statku. Na rozhodování o množství a kvalitě veřejné zeleně by se měla podílet i veřejnost, která na daném území žije.

Čistý veřejný statek se vyznačuje nerivalitou a nevylučitelností ze spotřeby. Veřejná zezeň splňuje dané podmínky a proto je zařazena mezi čistý veřejný statek. Jedinec užívající veřejnou zeleň nezabraňuje možnosti užívání jiným osobám a také ho nelze vyloučit ze spotřeby. U čistého veřejného statku nelze změřit podíl jedince na spotřebě a nelze stanovit cenu za jednotku spotřeby čistého statku. Zdrojem financování jsou tedy daňové příjmy územních samospráv.

Oblast veřejné zeleně neobsahuje jen výdaje za její výsadbu, sečení, ořezy stromů, ale je také nutné zmínit odpad, který z veřejné zeleně zůstává. Podle zákona o odpadech se „odpadové hospodářství zabývá pravidly pro předcházení odpadů a nakládání s odpady při dodržování ochrany životního prostředí, ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje. Stanovuje práva a povinnosti osob v odpadovém hospodářství a působnost orgánů veřejné správy.“ Ústředním orgánem působícím v oblasti odpadového hospodářství je Ministerstvo životního prostředí. Základní legislativou je zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech, který je v harmonizaci s právními normami Evropské unie. Odpad je vedlejší produkt jakékoliv lidské činnosti⁴¹. Odpad z veřejné zeleně podle vzniku původu zařazujeme do sekce odpadu z obce, tzv. komunálního odpadu.

V uvedené tabulce č. 3.3 je znázorněno množství biologického odpadu v tunách, vyprodukovaného z veřejné zeleně na území města v období let 2009 – 2013. Také je zde uvedeno množství pouličních smetků a ostatního odpadu, neboť úsek veřejných služeb zajišťuje také výsyp odpadkových košů a sběr odpadků z ploch veřejné zeleně. Tyto služby zajišťuje prostřednictvím firmy AB Facility a.s. Částky, které firma AB Facility a.s. vydává za tunu odpadu v případě likvidace, se pohybují okolo 950 Kč za tunu. Cena se odvíjí od toho, do které firmy, která odpad zpracovává, je zavážen. V tabulce č. 3.3 částka není uvedena, neboť zpracování a úklid biologického odpadu je součástí smlouvy, kterou má město Mohelnice podepsanou s firmou AB Facility a.s.

Tab. 3.3 Množství vyprodukovaného odpadu v oblasti veřejné zeleně (v tunách)

	2009	2010	2011	2012	2013
Biologický odpad	104,00	71,23	179,63	186,62	206,90
Uliční smetky a výsyp košů	79,13	59,27	37,50	39,26	27,06

Zdroj: Interní dokumenty města Mohelnice, 2014, vlastní zpracování.

Z uvedených údajů lze zjistit, že nejmenší množství biologického odpadu bylo vyprodukováno v roce 2010, naopak odpad z uličních smetků a výsypy košů patřily mezi hodnoty vyšší. V roce 2013 bylo největší množství zlikvidovaného biologického odpadu. Důvodem je, že od roku 2013 město zajišťuje sečení trávníků i v dalších šesti místních částech. Jestliže porovnáme hodnoty uličních smetků a výsypy košů, tak je znatelné, že v roce 2013 je množství tohoto odpadu nejmenší.

⁴¹ REKTOŘÍK, Jaroslav, Jaroslav HLAVÁČ et al. *Ekonomika a řízení odvětví technické infrastruktury*. Praha: Ekopress, 2012. 209 s. ISBN 978-80-86929-79-8. str. 192.

Nyní budou srovnány výdaje města, výdaje odboru stavebního úřadu, rozvoje a investic a výdaje vynaložené na údržbu veřejné zeleně v časovém období let 2009 – 2013. Bude uvedeno procentní porovnání celkových výdajů odboru k celkovým výdajům města, také srovnání celkových výdajů na veřejnou zeleň k výdajům odboru a k výdajům města.

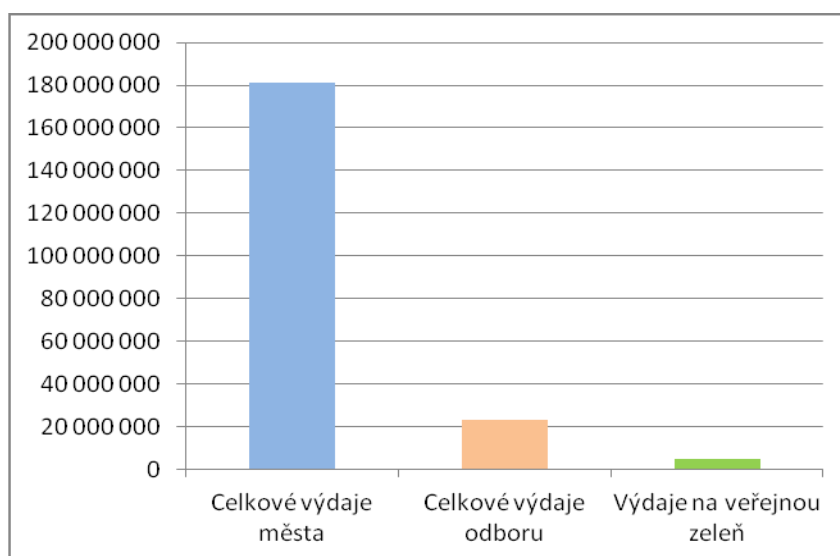
Tab. 3.4 Přehled výdajů v roce 2009

Rok 2009	v Kč	v % výdajů města	v % výdajů odboru
Celkové výdaje města	181 433 017	-	-
Celkové výdaje odboru	22 913 868	12,63	
Výdaje na veřejnou zeleň	4 744 542	2,62	20,71

Zdroj: Interní dokumenty města Mohelnice, 2014, vlastní zpracování.

Výdaje města v roce 2009 tvořily 181 433 017 Kč. Z dané částky odbor stavebního úřadu, rozvoje a investic vyčerpal 22 913 868 Kč, což tvoří necelou osminu celkových výdajů města. Do veřejné zeleně bylo investováno 4 744 542 Kč – výdaje tvořily 2,62 % z celkové částky vynaložených výdajů města a 20,71 % z celkové částky vydané odborem. V daném roce město investovalo tyto výdaje do běžné údržby zeleně, jako je např. sečení, údržba chodníků, hrabání, ořezy stromů aj. Investice v částce 21 896,- Kč byla za provedené práce týkající se ošetření památného stromu – dubu letního v obci Újezd u Mohelnice. Na tuto investici byla poskytnuta dotace v rámci programu Péče o krajinu MŽP pro rok 2009. Významnější investice do oblasti veřejné zeleně v tomto roce nebyla zaznamenána. Pro názornost je uveden následující graf.

Graf 3.2 Celkové výdaje v roce 2009 (v Kč)

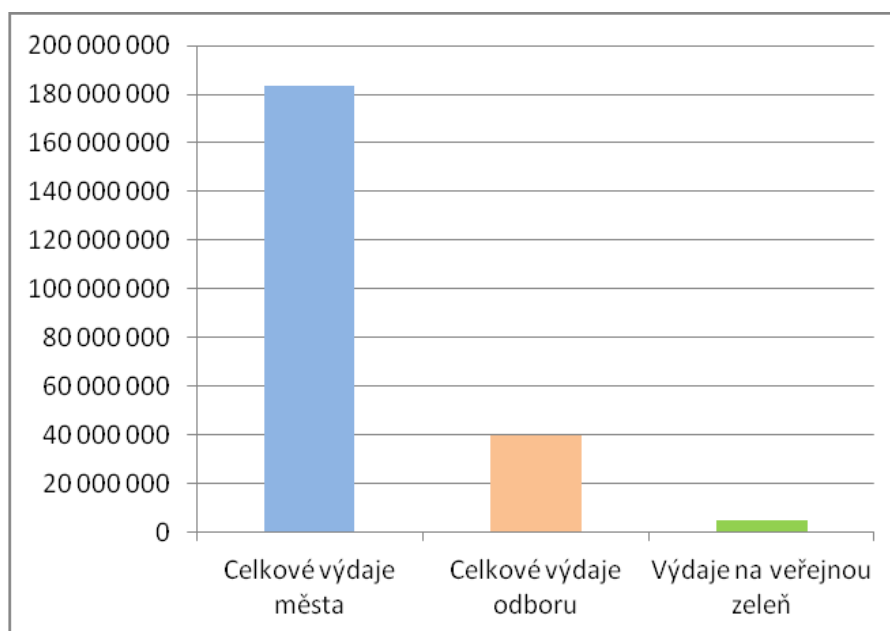
Zdroj: Interní dokumenty města Mohelnice, 2014, vlastní zpracování.

Tab. 3.5 Přehled výdajů v roce 2010

Rok 2010	v Kč	v % výdajů města	v % výdajů odboru
Celkové výdaje města	183 700 843	-	-
Celkové výdaje odboru	39 636 853	21,57	-
Výdaje na veřejnou zeleň	4 984 328	2,71	12,57

Zdroj: Interní dokumenty města Mohelnice, 2014, vlastní zpracování.

Celkové výdaje města Mohelnice v roce 2010 byly v částce 183 700 843 korun. Tato částka je o 2 267 826 Kč vyšší než oproti minulému roku. Odbor stavebního úřadu, rozvoje a investic měl v daném roce výdaje ve výši 39 636 853 Kč, tato částka tvořila necelou pětinu z výdajů města, jednalo se o 21,57 % výdajů do tohoto odboru z celkových výdajů města. Výdaje na veřejnou zeleň činily 4 984 328 Kč, tato suma tvořila 2,71 % z celkových výdajů města a 12,57 % z celkových výdajů odboru. Pokud porovnáme tyto dva roky, co se týká výdajů v oblasti veřejné zeleně, je zřejmé, že výdaje v roce 2010 byly o 239 786 Kč vyšší oproti roku 2009. Výdaje na veřejnou zeleň tvořily necelou osminu celkových výdajů odboru stavebního úřadu, rozvoje a investic. Opět v tomto roce nejsou známy žádné větší výdaje na obnovu veřejné zeleně.

Graf 3. 3 Celkové výdaje v roce 2010 (v Kč)

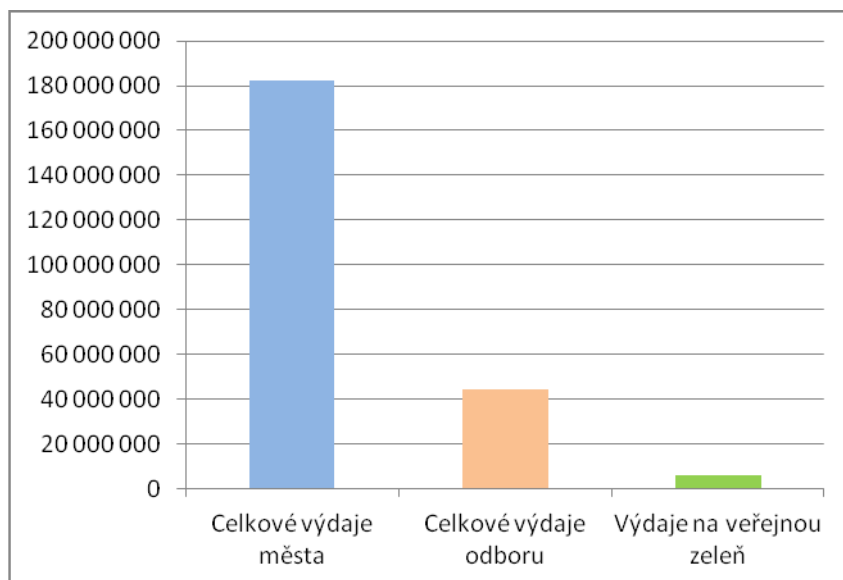
Zdroj: Interní dokumenty města Mohelnice, 2014, vlastní zpracování.

Tab. 3.6 Přehled výdajů v roce 2011

Rok 2011	v Kč	v % výdajů města	v % výdajů odboru
Celkové výdaje města	182 104 089	-	-
Celkové výdaje odboru	44 085 446	24,21	-
Výdaje na veřejnou zeleň	5 802 341	3,19	13,16

Zdroj: Interní dokumenty města Mohelnice, 2014, vlastní zpracování.

Z tabulky č 3.6 je čitelné, že v roce 2011 celkové výdaje města Mohelnice byly ve výši 182 104 089 Kč. Rok 2011 je posledním rokem, kdy se celkové výdaje pohybovaly v průměru kolem 182 mil. Kč. Výdaje odboru stavebního úřadu, rozvoje a investic tvořily 24,21 % celkových výdajů města, což bylo 44 085 446 korun. Je-li porovnán tento údaj s rokem 2009, je znatelné, že výdaje v tomto roce byly téměř o 50 % vyšší. Důvodem vyšších výdajů odboru byly opravy veřejného osvětlení, opravy chodníků a komunikací. Částka vydaná na veřejnou zeleň činila 5 802 341 Kč a tvořila téměř jednu osminu částky vydané odborem stavebního úřadu, rozvoje a investic. V roce 2011 byla realizována liniová výsadba izolační zeleně sloužící k odclonění industriální zóny v blízkosti bydlení obyvatel Mohelnice. Zahájení zakázky „Izolační zeleň – lokalita Jih“ proběhlo 17. 10. 2011 a ukončeno bylo 18. 11. 2011. Celková částka zakázky činila 109 488 Kč a týkala se výsadby stromů a keřů v dané lokalitě. Tato zakázka byla hrazena z nadačního příspěvku Nadace ČEZ, se sídlem Seifertova 55/570, Praha 3. Opět nejsou známy jiné velké výdaje na veřejnou zeleň.

Graf 3.4 Celkové výdaje v roce 2011 (v Kč)

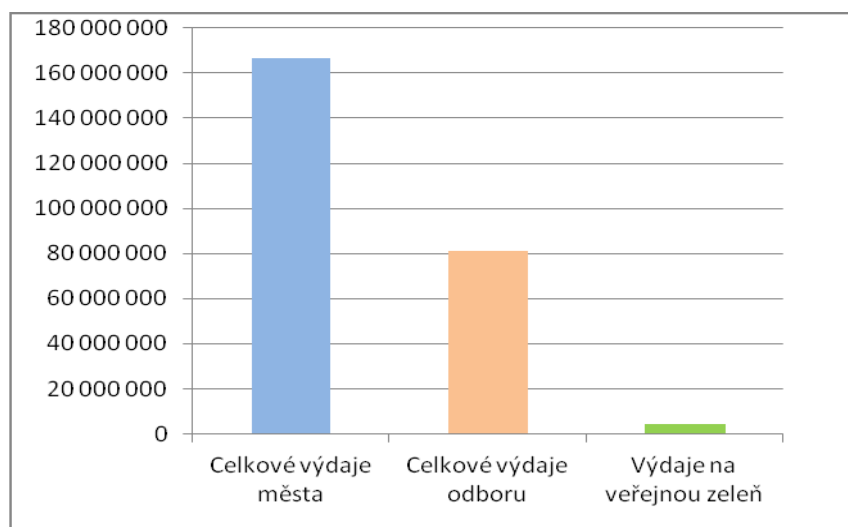
Zdroj: Interní dokumenty města Mohelnice, 2014, vlastní zpracování.

Tab. 3.7 Přehled výdajů v roce 2012

Rok 2012	v Kč	v % výdajů města	v % výdajů odboru
Celkové výdaje města	166 392 124	-	-
Celkové výdaje odboru	81 287 425	48,85	
Výdaje na veřejnou zeleň	4 527 180	2,72	5,57

Zdroj: Interní dokumenty města Mohelnice, 2014, vlastní zpracování.

Celkové výdaje za rok 2012 jsou uvedeny v částce 166 392 124 Kč a jsou v průměru o 16 mil. nižší než výdaje v předcházejících letech. Celkové výdaje odboru stavebního úřadu, rozvoje a investic tvořily 81 287 425 Kč. Důvodem vyšších výdajů byla revitalizace historického jádra města, které bylo vyhláškou Ministerstva kultury České republiky ze dne 22. 10. 1992, č. j. 476/1992 Sb., o prohlášení území historických jader vybraných měst za památkové zóny, vyhlášeno za městskou památkovou zónu. Revitalizace historického centra byla v částce 31 748 466 Kč. Na tuto revitalizaci byla poskytnuta dotace na „Revitalizaci historického centra“ z Regionálního operačního programu ve výši 12 302 567 Kč. Zbývající částka byla financována z vlastních zdrojů a to jednak ze zůstatku hospodaření z roku předcházejícího a jednak z prodeje majetku města. V rámci rekonstrukce byla vysazena čtveřice stromů okolo morového sloupu na náměstí a dále pak linie stromů na severní, východní a západní straně. Památkovou péčí byly vybrány jasany. Součástí úprav veřejného prostranství bylo i rozmístění městského mobiliáře, tj. laviček, odpadkových košů, stojanů na kola, informačních panelů aj. Na náměstí byla také vystavěna nová moderní kašna. Běžné výdaje na údržbu veřejné zeleně byly ve výši 4 527 180 Kč a tvořily 2,72 % z celkových výdajů města a 5,57 % z odboru.

Graf 3.5 Celkové výdaje v roce 2012 (v Kč)

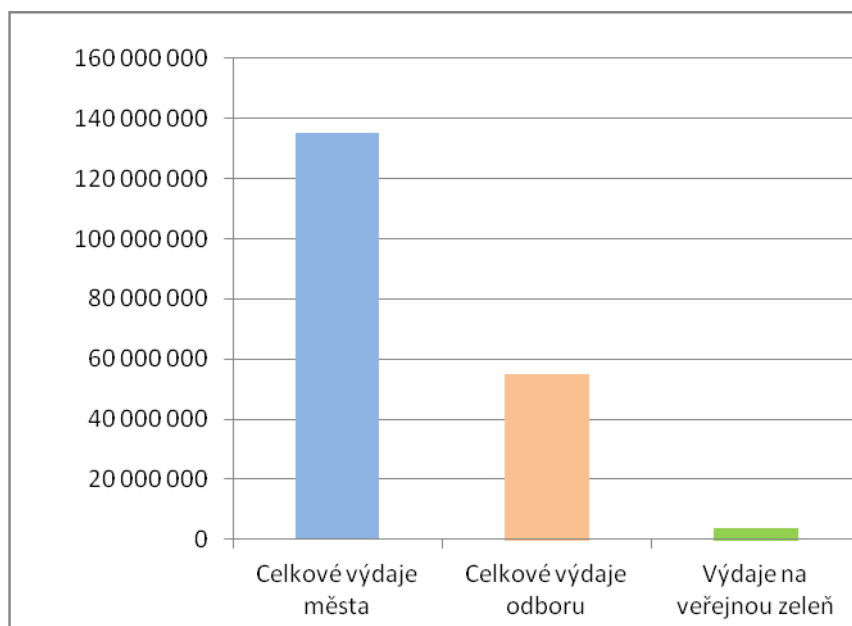
Zdroj: Interní dokumenty města Mohelnice, 2014, vlastní zpracování.

Tab. 3.8 Přehled výdajů v roce 2013

Rok 2013	v Kč	v % výdajů města	v % výdajů odboru
Celkové výdaje města	135 344 026	-	-
Celkové výdaje odboru	54 771 100	40,47	
Výdaje na veřejnou zeleň	3 679 159	2,72	6,72

Zdroj: Interní dokumenty města Mohelnice, 2014, vlastní zpracování.

V roce 2013 tvořily celkové výdaje města 135 344 026 Kč, za uvedených pět let se jedná o nejnižší částku vydaných peněžních prostředků. Celkové výdaje odboru stavebního úřadu, rozvoje a investic byly ve výši 54 771 100 korun a tvořily 40,47 % celkových výdajů města. Výdaje finančních prostředků, týkající se veřejné zeleně, byly v hodnotě 3 679 159 Kč a tvořily 2,72 % celkových výdajů města a 6,72 % celkových výdajů odboru. V tomto roce nejsou zaznamenány žádné větší vydané částky na výsadbu veřejné zeleně. Vydané investice se týkaly údržby stávající zeleně. V roce 2013 se jedná o nejnižší částku vydanou na údržbu veřejné zeleně oproti rokům předcházejícím.

Graf 3.6 Celkové výdaje v roce 2013 (v Kč)

Zdroj: Interní dokumenty města Mohelnice, 2014, vlastní zpracování.

4 Zhodnocení a návrh opatření v oblasti veřejné zeleně

Tato kapitola bakalářské práce se zabývá zhodnocením a návrhem doporučení v oblasti veřejné zeleně. Úkolem každé obce je pečovat o všestranný rozvoj svého území a o potřeby svých občanů. Proto bude nyní zjištěna, prostřednictvím dotazníkového šetření, spokojenost občanů města Mohelnice s poskytováním služeb v oblasti veřejné zeleně.

4.1 Dotazníkové šetření

Cílem dotazníkového šetření je zjištění, týkající se názoru obyvatel, na množství a kvalitu poskytované veřejné zeleně a s ní souvisejícím životním prostředím ve městě Mohelnici. Je zde zjištěno, jaký je pohled na poskytování služeb údržby, zajišťovaných městem Mohelnice prostřednictvím dohodnutých firem v této oblasti. Dotazník byl publikován na internetových stránkách po dobu jednoho měsíce. Převažující část občanů města odpovídala elektronicky. Část respondentů byla také oslovena. Dotázaným bylo položeno 17 jednoduchých otázek. Na tento dotazník odpovědělo 137 respondentů bydlících ve městě Mohelnici. Znění dotazníku je uvedeno v Příloze č. 4.

Nyní budou uvedeny otázky a z nich vyplívající odpovědi občanů města Mohelnice.

Tab. 4.1 Otázka č. 1

Vaše pohlaví?	počet dotázaných	procenta
žena	83 osob	60,87 %
muž	54 osob	39,13 %

Zdroj: Dotazníkové šetření, vlastní zpracování.

Z počtu dotázaných odpovědělo více žen než mužů a to o celých 65 %.

Tab. 4.2 Otázka č. 2

Věk?		
věková kategorie	počet dotázaných	procenta
15 – 25 let	45 osob	33,33 %
26 – 35 let	40 osob	28,99 %
36 – 45 let	23 osob	16,67 %
46 – více let	29 osob	21,01 %

Zdroj: Dotazníkové šetření, vlastní zpracování.

Nejvíce odpovídajících respondentů bylo ve věkové kategorii 15 – 25 let, nejmenším počtem, 23 osob, byla zastoupena věková kategorie 36 – 45 let.

Tab. 4.3 Otázka č. 3

Nejvyšší dokončené vzdělání?		
nejvyšší vzdělání	počet dotázaných	procenta
základní	17 osob	13,04 %
střední bez maturity	38 osob	27,54 %
střední s maturitou	53 osob	38,41 %
vyšší odborné	4 osoby	2,90 %
vysokoškolské	25 osob	18,11 %

Zdroj: Dotazníkové šetření, vlastní zpracování.

Největší počet odpovídajících mělo střední vzdělání s maturitou, absolventi vyšší odborné školy byli zastoupeni pouze v 2,90 %.

Tab. 4.4 Otázka č. 4

Jak dlouho bydlíte v Mohelnici?		
počet let	počet dotázaných	procenta
méně než 2 roky	6 osob	4,38 %
2 – 5 let	9 osob	6,57 %
6 – 10 let	13 osob	9,49 %
11 – a více	109 osob	79,56 %

Zdroj: Dotazníkové šetření, vlastní zpracování.

Z celkového počtu dotázaných odpovědělo na dotazník 109 respondentů, že bydlí v Mohelnici více jak 11 let. Z uvedených údajů se dá předpokládat, že své město dobře znají.

Tab. 4.5 Otázka č. 5

Znáte pojem veřejná zeleň?		
odpověď	počet dotázaných	procenta
ano	114 osob	83,21 %
částečně	18 osob	13,14 %
ne	5 osob	3,65 %

Zdroj: Dotazníkové šetření, vlastní zpracování.

Velká část dotázaných na otázku odpověděla kladně, pouze 5 respondentů nezná pojem veřejná zeleň a 18 osob zná pojem jen částečně.

Tab. 4.6 Otázka č. 6

Víte, jaká je funkce zeleně?		
odpověď	počet dotázaných	procenta
ano	115 osob	84,06 %
částečně	17 osob	12,32 %
ne	5 osob	3,62 %

Zdroj: Dotazníkové šetření, vlastní zpracování.

Zastoupení odpovědí je téměř stejné jako v předešlé otázce.

Tab. 4.7 Otázka č. 7

Myslíte si, že mohou nastat zdravotní či psychické potíže z důvodu nekvalitní a nedostačující zeleně?		
odpověď	počet dotázaných	procenta
ano	54 osob	39,42 %
spíše ano	26 osob	18,98 %
neutrální postoj	34 osob	24,82 %
spíše ne	17 osob	12,41 %
ne	6 osob	4,37 %

Zdroj: Dotazníkové šetření, vlastní zpracování.

Ze 137 dotázaných odpovědělo 54 osob, že dané potíže mohou nastat, 26 osob se přiklání také ke kladné odpovědi. Z uvedeného vyplývá, že respondenti nepodceňují kvalitu a množství zeleně ve městě.

Tab. 4.8 Otázka č. 8

Myslíte si, že Váš zdravotní stav by byl lepší v jiné části České republiky?		
odpověď	počet dotázaných	procenta
ano	20 osob	14,60 %
spíše ano	14 osob	10,22 %
neutrální postoj	36 osob	26,28 %
spíše ne	44 osob	32,12 %
ne	23 osob	16,78 %

Zdroj: Dotazníkové šetření, vlastní zpracování.

Dotázaní obyvatelé Mohelnice se přiklání z větší části k variantě, že zdravotní stav v jiné části republiky by lepší nebyl. Celkem velká část respondentů zaujala neutrální postoj.

Tab. 4.9 Otázka č. 9

Je město Mohelnice, co se týká množství a kvality zeleně, příjemné místo k životu?		
odpověď	počet dotázaných	procenta
ano	30 osob	21,74 %
spíše ano	51 osob	36,96 %
neutrální postoj	34 osob	25,36 %
spíše ne	14 osob	10,14 %
ne	8 osob	5,80 %

Zdroj: Dotazníkové šetření, vlastní zpracování.

V této otázce odpovědělo 30 osob kladně, 51 osob směřuje také ke kladné odpovědi. Většina odpovídajících má tedy názor, že město Mohelnice je vcelku příjemným místem k životu. Opět celá jedna čtvrtina dotázaných zaujala neutrální postoj.

Tab. 4.10 Otázka č. 10

Pokud by Vám byla nabídnuta příležitost (za stejných podmínek, v nichž nyní žijete), odstěhovat se do jiné části České republiky s lepším životním prostředím a kvalitnější zelení, přijali byste tuto nabídku?		
odpověď	počet dotázaných	procenta
ano	33 osob	23,91 %
možná	41 osob	30,43 %
spíše ne	43 osob	31,16 %
rozhodně ne	20 osob	14,50 %

Zdroj: Dotazníkové šetření, vlastní zpracování.

V této otázce jsou odpovědi, týkající se přiklání ke kladné či záporné odpovědi, téměř na stejné úrovni. Více osob se přesto přiklání k variantě ano.

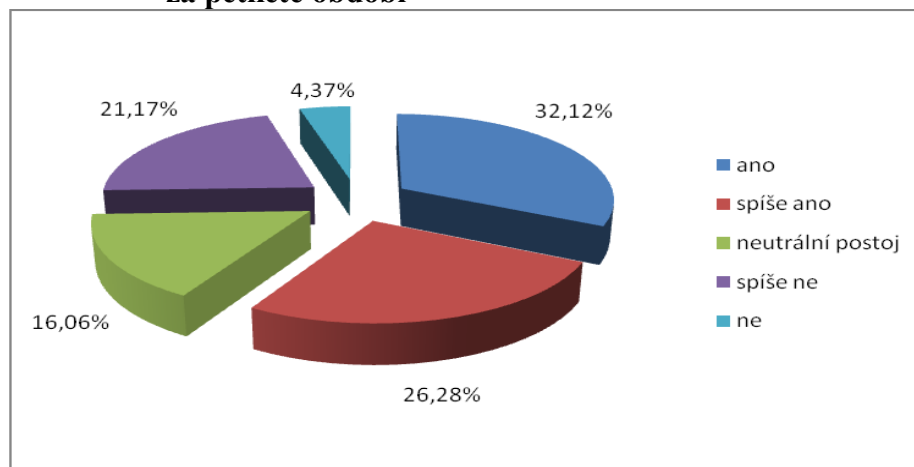
Tab. 4.11 Otázka č. 11

Změnilo se množství veřejné zeleně ve městě Mohelnici za posledních 5 let?		
odpověď	počet dotázaných	procenta
ano	44 osob	32,12 %
spíše ano	36 osob	26,28 %
neutrální postoj	22 osob	16,06 %
spíše ne	29 osob	21,17 %
ne	6 osob	4,37 %

Zdroj: Dotazníkové šetření, vlastní zpracování.

Z uvedených odpovědí vyplívá, že dotázané osoby hodnotí změnu množství veřejné zeleně kladným způsobem. Neutrální postoj zaujalo 22 osob. Procentní vyjádření je uvedeno v následujícím grafu č. 4.1.

Graf 4.1 Názory obyvatel na změnu množství veřejné zeleně za pětileté období

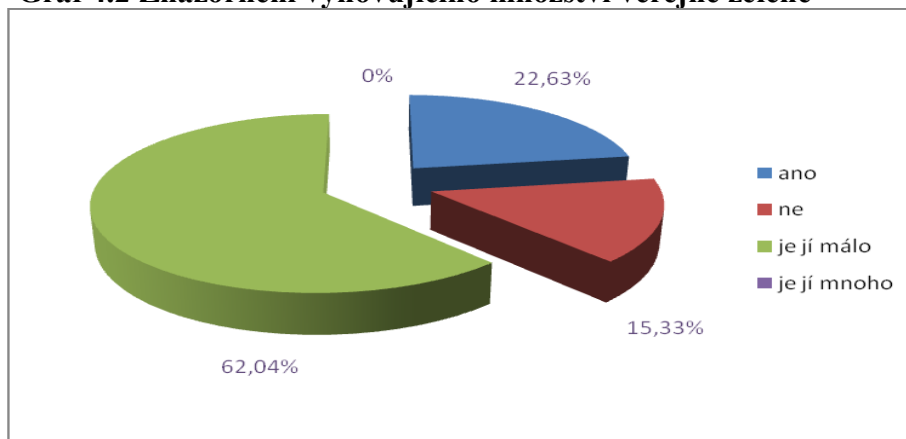
Zdroj: vlastní zpracování.

Tab. 4.12 Otázka č. 12

Je množství veřejné zeleně ve městě Mohelnici vyhovující?		
odpověď	počet dotázaných	procenta
ano	31 osob	22,63 %
ne	21 osob	15,33 %
je jí málo	85 osob	62,04 %
je jí mnoho	0 osob	0 %

Zdroj: Dotazníkové šetření, vlastní zpracování.

Graf 4.2 Znázornění vyhovujícího množství veřejné zeleně

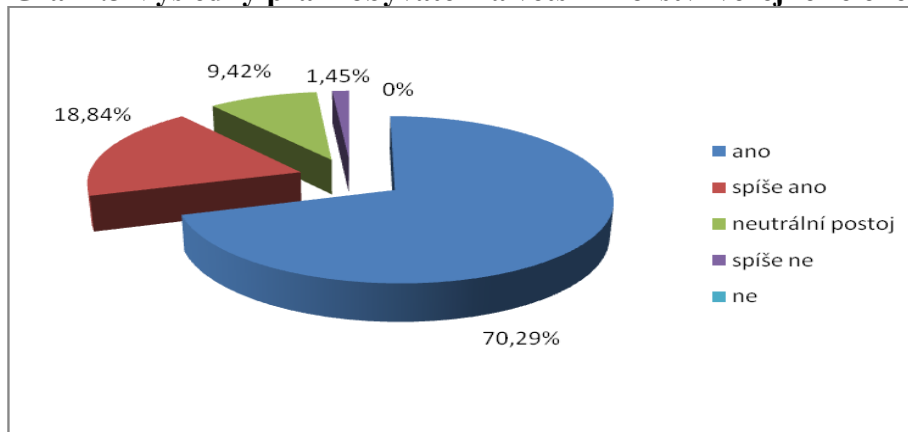
Zdroj: vlastní zpracování.

Tab. 4.13 Otázka č. 13

Přejete si, aby v Mohelnici bylo větší množství veřejné zeleně?		
odpověď	počet dotázaných	procenta
ano	97 osob	70,29 %
spíše ano	26 osob	18,84 %
neutrální postoj	12 osob	9,42 %
spíše ne	2 osoby	1,45 %
ne	0 osob	0 %

Zdroj: Dotazníkové šetření, vlastní zpracování.

Graf 4.3 Výsledky přání obyvatel na větší množství veřejné zeleně

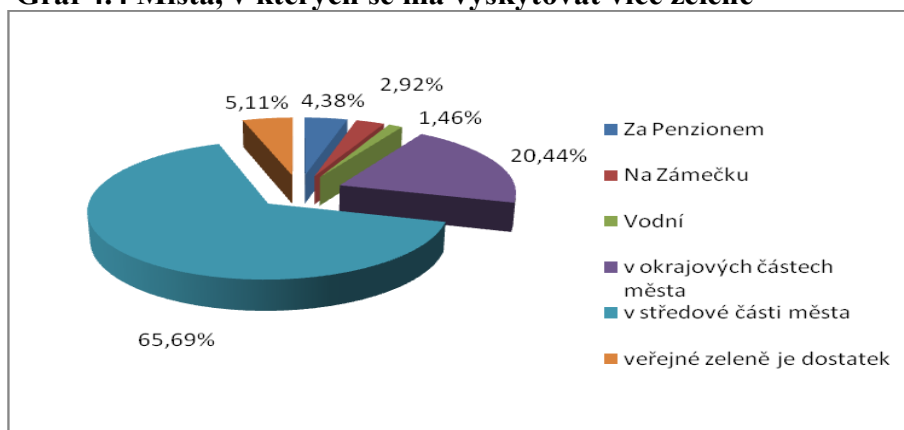
Zdroj: vlastní zpracování.

Tab. 4.14 Otázka č. 14

V které části města by mělo být větší množství veřejné zeleně?		
místo	počet dotázaných	procenta
Za Penzionem	6 osob	4,38 %
Na Zámečku	4 osoby	2,92 %
Vodní	2 osoby	1,46 %
v okrajových částech města	28 osob	20,44 %
v středové části města	90 osob	65,69 %
veřejné zeleně je dostatek	7 osob	5,11 %

Zdroj: Dotazníkové šetření, vlastní zpracování.

Graf 4.4 Místa, v kterých se má vyskytovat více zeleně

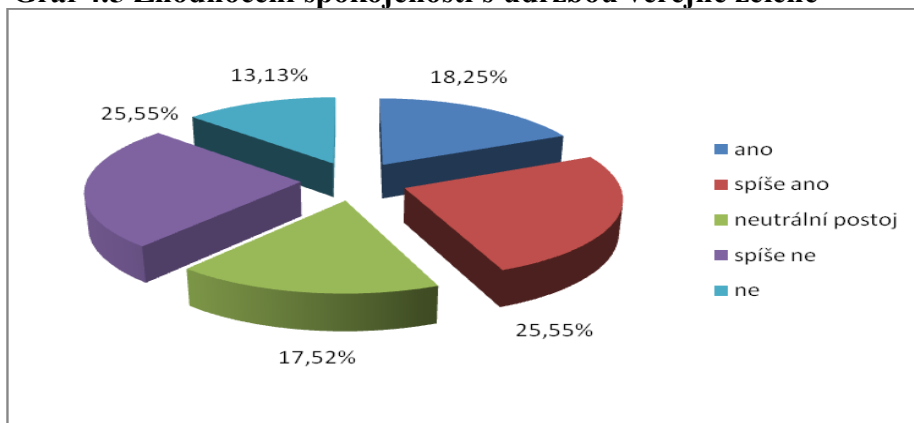
Zdroj: vlastní zpracování.

Tab. 4.15 Otázka č. 15

Jste spokojeni s údržbou veřejné zeleně ve městě?		
odpověď	počet dotázaných	procenta
ano	25 osob	18,25 %
spíše ano	35 osob	25,55 %
neutrální postoj	24 osob	17,52 %
spíše ne	35 osob	25,55 %
ne	18 osob	13,13 %

Zdroj: Dotazníkové šetření, vlastní zpracování.

Graf 4.5 Zhodnocení spokojenosti s údržbou veřejné zeleně

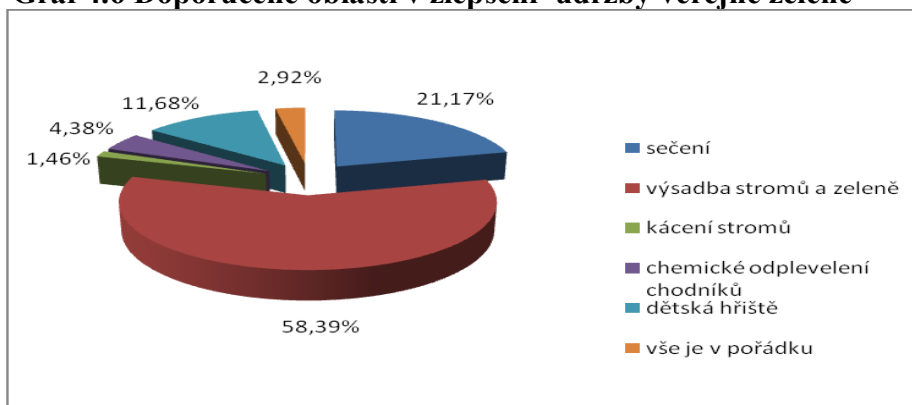
Zdroj: vlastní zpracování.

Tab. 4.16 Otázka č. 16

Doporučili byste zlepšení údržby veřejné zeleně v některé z těchto oblastí?		
oblast	počet dotázaných	procenta
sečení	29 osob	21,17 %
výsadba stromů a zeleně	80 osob	58,39 %
kácení stromů	2 osoby	1,46 %
chemické odplevelení chodníků	6 osob	4,38 %
dětská hřiště	16 osob	11,68%
vše je v pořádku	4 osoby	2,92 %

Zdroj: Dotazníkové šetření, vlastní zpracování.

Graf 4.6 Doporučené oblasti v zlepšení údržby veřejné zeleně

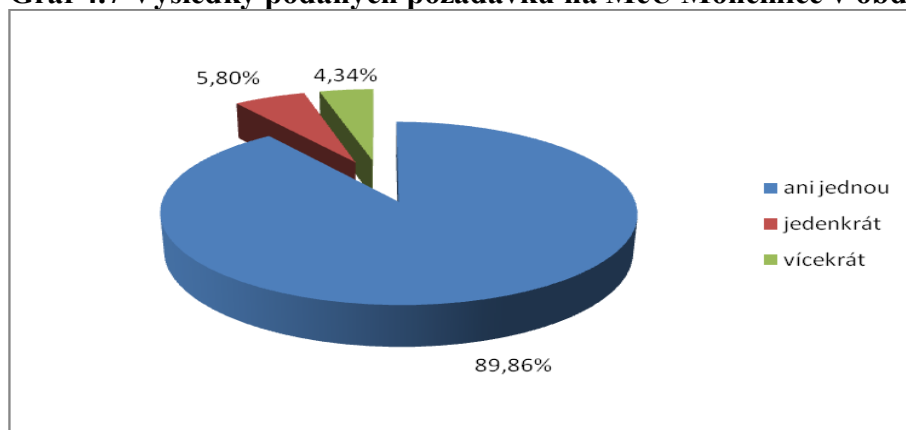
Zdroj: vlastní zpracování.

Tab. 4.17 Otázka č. 17

Podali jste požadavek (v období 5 let), týkající se zlepšení kvality a údržby veřejné zeleně na Městský úřad v Mohelnici?		
odpověď	počet dotázaných	procenta
ani jednou	124 osob	89,86 %
jedenkrát	8 osob	5,80 %
vícekrát	5 osob	4,34 %

Zdroj: Dotazníkové šetření, vlastní zpracování.

Graf 4.7 Výsledky podaných požadavků na MěÚ Mohelnice v období 5 let

Zdroj: vlastní zpracování.

4.2 Vyhodnocení dotazníku

Na dotazník odpovědělo 137 respondentů. Dotázaní měli zájem dotazník vyplnit. Z tohoto plyne, že lidem žijícím ve městě Mohelnice není lhostejné v jakém množství a jaké kvalitě je poskytována veřejná zeleň a s ní spojená údržba. Odpovědělo více žen než mužů. Nejvyšší počet odpovídajících byl ve věkových kategoriích 15 – 25 let a 26 – 35 let. Je tedy zřejmé, že i mladí lidé mají zájem zlepšit podmínky svého života příjemným životním prostředím. Nejvíce odpovědi poskytli respondenti mající střední vzdělání s maturitou. Na otázku, jak dlouho bydlí dotázaní v Mohelnici, odpovědělo 109 osob, že 11 let a více. Z tohoto plyne, že znají dobře své město a sledují, zda se veřejná zeleň ve městě opravdu vyvíjí či ne. Z uvedeného důvodu asi také většina dotázaných odpověděla, že se množství veřejné zeleně ve městě za posledních pět let změnilo k lepšímu, 22 osob zaujalo neutrální postavení a pouze 6 osob odpovědělo, že není žádná změna. Co se týká znalosti pojmu a funkce veřejné zeleně, tak většina dotázaných odpověděla, že dané znalosti má, pouze velmi malý počet tyto pojmy neznal (5 osob).

Zajímavá byla otázka, zda je množství veřejné zeleně ve městě vyhovující? Na tento dotaz odpovědělo 85 respondentů, že je jí málo a 21 odpovědělo, že vyhovující není. Pouze 31 dotázaných souhlasilo s tím, že dané množství vyhovuje. Žádný z dotázaných neodpověděl, že je jí mnoho. Proto také na dotaz, zda si respondenti přejí větší množství veřejné zeleně, odpovědělo 97 osob kladnou odpovědí. Z daných odpovědí na tyto otázky plyne, že velká část občanů si přeje, aby v Mohelnici bylo více veřejné zeleně. Nejvíce zeleně si přejí vysadit do středové části města (90 osob) a do okrajových částí (28 osob).

Na otázku, zda mohou nastat zdravotní a psychické potíže z nedostatku zeleně, odpovědělo 54 osob ano a 26 osob spíše ano, což značí, že většina dotázaných nedostatek veřejné zeleně nepodceňuje. Přesto se 34 respondentů k danému vyjádření postavilo neutrálním způsobem. V dotazu, zda si občané města myslí, že jejich zdravotní stav by byl lepší v jiné části České republiky, odpovědělo 20 osob ano a 14 osob spíše ano, velká část zaujala neutrální postavení (36 osob) a ostatní se přiklání k odpovědi ne (67 osob). Velký počet dotazovaných, co se týká množství a kvality zeleně ve městě, se přiklání k názoru, že město Mohelnice je příjemné místo k životu (81 osob), ale přesto si přejí více zeleně ve městě. Na otázku, zda by se respondenti odstěhovali do jiné oblasti, s lepšími životním prostředím a kvalitnější zelení, se větší počet přiklání ke kladné odpovědi (74 osob), k záporné odpovědi směřuje 63 osob. Vzhledem k tomu, že odpovídali převážně mladší kategorie je to pochopitelné, jelikož je nedrží na tomto místě „kořeny“, tak jak starší generace.

V otázce, zda jsou občané spokojeni s údržbou veřejné zeleně, 24 osob zaujalo neutrální postoj a ke kladné odpovědi se přiklání 60 osob, k záporným odpovědím se přiklonilo 53 osob. Převládá větší počet spokojených občanů, ale jen o nepatrnou část. Nejvíce nespokojených občanů, co se týká doporučení zlepšení údržby zeleně v některých oblastech, si přeje zlepšení ve výsadbě stromů a zeleně, jedná se o 80 respondentů. Dále je doporučeno zlepšení v oblasti sečení trávníků (29 osob) a úpravy dětských hřišť (16 osob). Pouze dva dotázaní by si přáli více kácet stromy a jen 4 občané napsali, že je údržba zeleně v daných oblastech v pořádku. Z uvedeného plyne, že je potřeba tuto údržbu ještě zlepšit, aby byli spokojeni všichni obyvatelé města.

V případě otázky, zda oslovení podali v období pěti let požadavek na zlepšení kvality a údržby veřejné zeleně na Městský úřad v Mohelnici, pouze 8 dotázaných odpovědělo, že jedenkrát a 5 osob odpovědělo, že vícekrát. Ostatní dotázaní nepodali požadavek ani jednou. Možná, kdyby se tak stalo, tak by bylo veřejné zeleně ve městě mnohem více.

Závěrem můžeme shrnout, že dotázaní respondenti znají pojem a funkci veřejné zeleně. Přejí si větší množství zeleně a to zejména ve středové a okrajových částech města. Respondenti nejvíce doporučují výsadbu stromů a zeleně. S tím také možná souvisí i kritika občanů na údržbu veřejné zeleně. I přes uvedenou nespokojenost velká část občanů považuje město Mohelnici, co se týká množství a kvality zeleně, za příjemné místo k životu.

4.3 Zhodnocení, návrhy a doporučení

Výdaje v oblasti veřejné zeleně za období let 2009 – 2013 se pohybují v rozmezí 2,62 % až 3,19 % z celkových výdajů města. Jedná se v průměru, za dané pětileté období, o částku 4 747 510 Kč. Nejedná se o velké výdaje, ale přesto nejsou zanedbatelné.

Tyto výdaje jsou vynaloženy na běžnou údržbu veřejné zeleně a stromů, kterou město Mohelnice zajišťuje prostřednictvím dohodnutých firem. Množství veřejné zeleně se v průběhu pěti let pohybovalo a to z toho důvodu, že některé plochy zeleně byly například prodány občanům města – týká se to zahrádek. Jiné plochy byly naopak od občanů odkoupeny. Nejednalo se o velké rozlohy, ale tyto pohyby v metrech čtverečných probíhaly. Co se týká kácení a výsadby stromů, tak město zajistí vždy vysazení nového stromu za jeden vykácený. Větší množství stromů a keřů bylo vysazeno v oblasti Za Penzionem, z důvodu vytvoření protihlukové stěny – již zmíněná zakázka „Izolační zeleň – lokalita Jih“ v roce 2011, která byla hrazena z Nadace ČEZ, sídlo Praha.

Město Mohelnice na údržbu veřejné zeleně používá vlastní zdroje. Za celé období pěti let využilo dotaci v rámci programu Péče o krajinu MŽP a to na ošetření památného stromu –

dubu letního v obci Újezd u Mohelnice. Druhá dotace, kterou město využilo, byla poskytnuta v roce 2011 z nadačního příspěvku Nadace ČEZ, se sídlem Praha.

Město by mělo využít i jiných zdrojů financování. Dotaci mohou poskytnout již zmiňované nadace, které poskytují částky v řádu desetitisíců a které je možno využít k zlepšení množství poskytované veřejné zeleně. V této oblasti je možné doporučit Nadaci Partnerství. Nadace nabízí granty, poskytuje vzdělání i odborné služby. Podporuje oživení a obnovu veřejných prostranství, výsadbu stromů a zeleně ve městě i krajině. Podporuje také rozvoj cykloturistiky aj. Nadace je partnerem Ministerstva financí pro administraci norské a švýcarské pomoci neziskovým organizacím. Ve svém projektu Zdravé stromy pro zítřek pomáhá odborně ošetřovat významné stromy. Posouzení stavu přihlášených stromů provádí odborníci z Mendelovy univerzity se studenty. Všichni zapojení odborníci vlastní mezinárodní certifikát European Tree Worker, který prokazuje jejich znalosti v oboru⁴².

Také jsou nadace, které poskytující částky ve výši milionů, mezi takovou nadací patří Nadace Proměny. Jedná se o soukromou neziskovou organizaci, která poskytuje tyto částky na rozvoj parkově upravených veřejných prostranství. Nadace tak přispívá k obnově kulturní městské krajiny. Poskytnuté granty mohou využívat města v celé České republice. Cílem programu Parky je podpora obnovy a oživení městských parků. Nedílnou součástí podporovaných projektů je spolupráce s odbornou veřejností a zapojování obyvatel do proměn těchto míst⁴³.

Dalším způsobem získání finančních prostředků na obnovu veřejné zeleně jsou dotace z Evropské unie. Tyto dotace z evropských fondů jsou výhodné. Obec může získat větší finanční částku. Podmínkou těchto dotačních programů jsou dobře vypracované podklady a s tím také souvisí doporučení týkající se pasportu zeleně.

Na veřejnou zeleň budou poskytovány dotace z Operačního programu Životní prostředí (OPŽP) pro programové období 2014 – 2020. Řídícím orgánem je Ministerstvo životního prostředí. Finální verze OPŽP byla předložena Evropské komisi v prosinci 2013. Předkládat žádosti o dotace lze očekávat v průběhu 2. čtvrtletí 2014. Tento program má 6 prioritních os. Prioritní osa č. 4 se zabývá Ochranou a péčí o přírodu a krajinu, specifikovaný cíl č. 3 se týká zlepšení kvality prostředí v sídlech. Tedy i zakládání či revitalizace funkčních ploch sídelní zeleně⁴⁴.

⁴² Nadace Partnerství. *Stromy*. Dostupné z: <http://www.nadacepartnerstvi.cz/Krajina-stromy-a-voda/Stromy>

⁴³ Parky. *Nadace Proměny*. Dostupné z: <http://www.nadace-promeny.cz/cz/web/projekty/index.html>.

⁴⁴ OP Životní prostředí. *Regionální rada regionu soudržnosti Moravskoslezsko*. Dostupné z: <http://www.rr-moravskoslezsko.cz/file/3597>

Dalším doporučením je vypracování nového pasportu zeleně. Město Mohelnice má vypracovaný pasport veřejné zeleně, ale tento pasport je vypracován v roce 2006. Od té doby se množství zeleně v určité míře změnilo. Pracovnice úseku veřejných služeb města stávající pasport sama přepracovává. Potřeba vypracování nového pasportu je důležitá i z důvodu zadání přesných údajů firmám, které provádí údržbu veřejné zeleně. Od roku 2013 obstarává město údržbu i pro šest městských částí, také z tohoto důvodu je obnova pasportu zeleně důležitá.

Z vyhodnocených výsledků dotazníkového šetření je městu Mohelnice doporučeno zaměřit se na zajištění většího množství veřejné zeleně ve městě. Takového množství, aby občané žijící na tomto území měli příznivější podmínky k životu. Celkem velká část obyvatel by se dokonce odstěhovala, za stejných podmínek, v kterých žijí, do jiné části ČR s lepším životním prostředím a kvalitnější zelení. Jednalo se převážně o mladší věkovou kategorii.

Více jak polovina dotázaných odpověděla, že za pětileté období se množství veřejné zeleně ve městě změnilo k lepšímu. Přesto velká část dotazovaných respondentů má zájem, aby bylo více veřejné zeleně zejména ve středové a okrajové části města. Je doporučeno zajistit vysazování stromů a výsadbu zelených ploch ve městě. Také v celkové údržbě veřejné zeleně se objevuje nespokojenost občanů. Bez dotázaných, kteří zaujali neutrální postoj, se jedná o téměř polovinu respondentů. Je nutné zlepšit poskytované služby v oblasti sečení travních ploch a údržby dětských hřišť.

Také občané žijící ve městě by se měli více zajímat o své okolí, protože velká část je nespokojena s množstvím poskytované veřejné zeleně a její údržbou. Přesto jen pár obyvatel podalo požadavek, týkající se zlepšení kvality a údržby veřejné zeleně, na Městský úřad Mohelnice.

Na dotazník odpověděla jen velmi malá část občanů města, neboť ve městě Mohelnice žije 7 882 obyvatel. Názor svých občanů by mohlo město Mohelnice zjistit prostřednictvím vlastního dotazníkového šetření, které by uvedlo na svých webových stránkách. Zjistilo by tak nejlépe názory obyvatel v tomto směru a mohlo by se více zaměřit na řešení této problematiky nespokojenosti občanů.

5 Závěr

Cílem bakalářské práce bylo zhodnotit financování správy a údržby veřejné zeleně ve městě Mohelnice a navrhnout možná zlepšení. Dalším cílem bylo zjistit, prostřednictvím dotazníkového šetření, spokojenost občanů města Mohelnice s množstvím veřejné zeleně ve městě a poskytováním údržby v této oblasti.

Druhá kapitola byla vypracována v teoretické rovině. Byly v ní uvedeny informace o významu zeleně v obcích a jeho vlivu na zdravotní stav člověka. Veřejná zeleň byla podrobně roztříděna na parky, menší parkové úpravy, zeleň obytné plochy, zeleň městského parteru, zeleň zvláštního určení aj. Byla popsána problematika památných stromů ve městech a historie vývoje legislativy ochrany památných stromů. Získán byl přehled o institucích působících v oblasti veřejné zeleně a zákonech zabývajících se touto oblastí.

Následující kapitola byla věnována seznámení s veřejnou správou a byly v ní popsány orgány města Mohelnice. Získány byly údaje o městě Mohelnici, jeho umístění, rozloze a počtu obyvatel. Byla uvedena rozloha veřejné zeleně a počet stromů ve městě a v jeho místních částech, jejichž údržbu město obstarává. V kapitole bylo seznámení s pojmem pasport veřejné zeleně a inventarizace dřevin. Byly uvedeny informace o způsobu údržby veřejné zeleně. Rozhodování o údržbě veřejné zeleně je prováděno úsekem veřejných služeb města, který spadá pod oddělení hospodářské správy, odbor stavebního úřadu, rozvoje a investic. Údržba veřejné zeleně je zajišťován od roku 2013 firmou AB Facility a. s., která má s městem podepsanou smlouvu. Do konce roku 2012 byla zajišťována firmou AVE CZ odpadové hospodářství s. r. o. Zmíněna byla také fyzická osoba, která zajišťuje pro město ořezy, kácení a výsadbu stromů na základě zadané objednávky. V práci byl také získán přehled o množství vyprodukovaného biologického odpadu z veřejné zeleně v pětiletém období. Nejvíce biologického odpadu bylo vyprodukováno v roce 2013. Důvodem bylo, že od tohoto roku město zajišťovalo správu údržby i pro šest místních částí. Také byl získán přehled o příjmech a výdajích města za období let 2009 – 2013. V časovém horizontu pěti let byla také uvedena analýza procentních výdajů úseku veřejných služeb a odboru stavebního úřadu, rozvoje a investic.

Další část bakalářské práce obsahovala zhodnocení, návrhy a doporučení v dané oblasti. Zahrnovala vypracovaný dotazník, v kterém jsou uvedeny názory občanů na údržbu, kvalitu a množství veřejné zeleně ve městě. Téměř 60 % dotázaných odpovědělo, že za pětileté období se množství veřejné zeleně ve městě změnilo k lepšímu. Přesto si většina dotazovaných přeje, aby zeleně na tomto území bylo mnohem více. Celých 65,69 % občanů

doporučilo více zeleně umístit do středové části města a 20,44 % do okrajových částí města. Celkem velká část obyvatel by byla ochotna se dokonce odstěhovat do jiné části České republiky s lepším životním prostředím a kvalitnější zelení. Převážně se jedná o mladší generaci, která ještě nemá tak silné pouto k tomuto místu, jako obyvatelé starší. S údržbou zeleně bylo zcela spokojeno 18,25 % a spíše ano 25,55 % respondentů. Neutrální postoj zaujalo 17,52 % osob. Ostatní občané (38,68 %) s údržbou veřejné zeleně nejsou spokojeni. Zlepšení bylo doporučeno zejména ve výsadbě stromů a zelených ploch, dále v oblasti sečení a dětských hřišť. Doporučeno bylo také zajistit větší množství veřejné zeleně do středové části města a do okrajových částí města.

Pro dosažení větší spokojenosti občanů města, bylo městu Mohelnice doporučeno vytvořit vlastní dotazníkové šetření. Lépe by se zjistilo, jak nedostatky týkající se veřejné zeleně a údržby s ní související, vidí obyvatelé žijící ve městě.

Město nevyužívá dotace na veřejnou zeleň, proto bylo v této kapitole doporučeno využít dotace z nadací a evropských fondů. Byla doporučena Nadace Partnerství a Nadace Proměny. Z evropských fondů byl doporučen Operační program Životní prostředí 2014 – 2020.

Poslední část je shrnutím celé bakalářské práce. Práce je doplněna seznamem použité literatury, seznamem zkratk a přílohami.

Seznam použité literatury

Odborné knihy

HORKÝ, Jaroslav. *Krajina, zeleň a voda v práci architekta*, 1. vyd. Praha: Svaz českých architektů, 1984, 229 s. SIP - 41417/04193 - 05/70.

HURYCH, Václav. *Tvorba zeleně: sadovnictví - krajinářství*. 1. vyd. Mělník: Vyšší odborná škola zahradnická a Střední zahradnická škola ve spolupráci s Grada Publishing, 2011, 303 s. ISBN 978-80-247-3605-1.

KOLARÍK, Jaroslav. *Péče o dřeviny rostoucí mimo les*. 2. dopl. vyd. Vlašim: Český svaz ochránců přírody, 2003-2005, 2 sv. (87, 720 s.). ISBN 80-86327-36-1.

KŘUPKA, Václav a VAŇOUREK, Martin. *Mohelnice ve fotografii do roku 1948*. Mohelnice: Martin Vaňourek, 2007. 55, 55 s. ISBN 978-80-902949-3-6.

PEKOVÁ, Jitka, *Finance územní samosprávy: Teorie a praxe v ČR*. 1. vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2011, 155 s. ISBN 978-80-7357-614-1.

PEKOVÁ, Jitka. Jaroslav PILNÝ a Marek JETMAR. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*. 3. vyd. Praha: ASPI, 2008, 712 s. ISBN 978-80-7357-351-5.

REKTORÍK, Jaroslav, Jaroslav HLAVÁČ et al. *Ekonomika a řízení odvětví technické infrastruktury*. Praha: Ekopress, 2012. 209 s. ISBN 978-80-86929-79-8.

Elektronické dokumenty a ostatní

Agentura ochrany přírody a krajiny České republiky. *Evidence památných stromů*. [online]. AOPK ČR [30. 12. 2013]. Dostupné z: <http://www.ochranaprirody.cz/obecna-ochrana-prirody-a-krajiny/pamatne-stromy/>.

Městský úřad Mohelnice. *Základní údaje*. [online]. [3. 2. 2014]. Dostupné z: http://www.mu-mohelnice.cz/VismoOnline_ActionScripts/File.ashx?id_org=9803&id_dokumenty=207245.

Městský úřad Mohelnice. *Organizační struktura*. [online]. [3. 2. 2014]. Dostupné z: <http://www.mu-mohelnice.cz/organizacni-struktura/os-2488/p1=78442>.

Ministerstvo zemědělství. *O ministerstvu*. [online]. [30. 12. 2013]. Dostupné z: <http://eagri.cz/public/web/mze/ministerstvo-zemedelstvi/o-ministerstvu/>.

Ministerstvo životního prostředí. *Historie a poslání MŽP*. [online]. MŽP [30. 12. 2013]. Dostupné z: <http://www.mzp.cz/cz/ministerstvo>.

Nadace Partnerství. *Stromy*. [online]. [3. 2. 2014]. Dostupné z: <http://www.nadacepartnerstvi.cz/Krajina-stromy-a-voda/Stromy>.

Ochrana památných stromů. *Agentura ochrany přírody a krajiny České republiky*. [online]. AOPK [30. 12. 2013]. Dostupné z: <http://www.ochranaprirody.cz/obecna-ochrana-prirody-a-krajiny/pamatne-stromy/ochrana-pamatnych-stromu/>.

OP Životní prostředí. *Regionální rada regionu soudržnosti Moravskoslezsko*. [online]. [3. 2. 2014]. Dostupné z: <http://www.rr-moravskoslezsko.cz/file/3597>.

O společnosti Lesy České republiky, s. p. *Lesy ČR, s. p.* [online]. [30. 12. 2013]. Dostupné z: <http://www.lesy-cr.cz/o-nas/Stranky/default.aspx>.

Památné stromy. *Co je to památný strom*. [online]. [30. 12. 2013]. Dostupné z: <http://www.pamatnestromy.cz/co-je-pamatny-strom.html>.

Parky. *Nadace Proměny*. [online]. [3. 2. 2014]. Dostupné z: <http://www.nadace-promeny.cz/cz/web/projekty/index.html>.

Výběr katastrálního území. *Nahlížení do katastru nemovitostí*. [online]. ÚZK [30. 2. 2014]. Dostupné z: <http://nahlizeniidokn.cuzk.cz/VyberKatastrInfo.aspx>.

Wikipedie. *Veřejná zeleň*. [online]. [30. 12. 2013]. Dostupné z:
http://cs.wikipedia.org/wiki/Ve%C5%99ejn%C3%A1_zele%C5%88.

Zastupitelstvo města Mohelnice. *Členové a výbory*. [online]. [30. 12. 2013]. Dostupné z:
<http://www.mu-mohelnice.cz/clenove-a-vybory/os-2288/p1=78505>.

Zákon č. 114 ze dne 19. února 1992 o ochraně přírody a krajiny. In: Sbírka zákonů České republiky. 1992, částka 28, s. 666 - 692. [online]. [30. 12. 2013]. Dostupný také z:
<http://www.zakonyprolidi.cz/cs/1992-114>.

Zákon č. 17 ze dne 5. prosince 1991 o životním prostředí a o změně a doplnění dalších zákonů. In: Sbírka zákonů České republiky. 1992, částka 4, s. 81 - 89. Dostupný také z:
<http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=1992&typeLaw=zakon&what=Rok&stranka=13>.

Zákon č. 289 ze dne 3. listopadu 1995 o lesích a o změně a doplnění některých zákonů (lesní zákon). In: Sbírka zákonů České republiky. 1995, částka 76, s. 3946 - 3967. Dostupný také z:
<http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=1995&typeLaw=zakon&what=Rok>.

Zákon č. 13 ze dne 23. ledna 1997 o pozemních komunikacích. In: Sbírka zákonů České republiky, 1997, částka 3, s. 47 - 63. Dostupný také z: <http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=1997&typeLaw=zakon&what=Rok&stranka=12>.

Zákon č. 183 ze dne 14. března 2006 o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon). In: Sbírka zákonů České republiky. 2006, částka 63, s. 2226 - 2290. Dostupný také z:
<http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=2006&typeLaw=zakon&what=Rok&stranka=14>.

Zákon č. 128 ze dne 12. dubna 2000 o obcích (obecní zřízení). In: Sbírka zákonů České republiky, 2000, částka 38, s. 1737 - 1764. Dostupný také z: <http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=2000&typeLaw=zakon&what=Rok&stranka=12>.

Seznam zkratek

AOPK	Agentura ochrany přírody a krajiny
ČR	Česká republika
DSO	Dobrovolné svazky obcí
CHKO	Chráněná krajinná oblast
IT	Intenzivní třída
MěÚ	Městský úřad Mohelnice
MMR	Ministerstvo pro místní rozvoj
MŽP	Ministerstvo životního prostředí
OP	Ochranné pásmo
OPŽP	Operační program Životní prostředí
OS	Organizační složka
P	Příjmy
PO	Příspěvková organizace
Sb.	Sbírka
SFŽP	Státní fond životního prostředí
V	Výdaje

Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce

Prohlašuji, že

- jsem byla seznámena s tím, že na mou bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. – autorský zákon, zejména § 35 – užití díla v rámci občanských a náboženských obřadů, v rámci školních představení a užití díla školního a § 60 – školní dílo;
- beru na vědomí, že Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava (dále jen VŠB-TUO) má právo nevýdělečně, ke své vnitřní potřebě, bakalářskou práci užít (§ 35 odst. 3);
- souhlasím s tím, že bakalářská práce bude v elektronické podobě archivována v Ústřední knihovně VŠB-TUO a jeden výtisk bude uložen u vedoucího bakalářské práce. Souhlasím s tím, že bibliografické údaje o bakalářské práci budou zveřejněny v informačním systému VŠB-TUO;
- bylo sjednáno, že s VŠB-TUO, v případě zájmu z její strany, uzavřu licenční smlouvu s oprávněním užít dílo v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- bylo sjednáno, že užít své dílo, bakalářskou práci, nebo poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem VŠB-TUO, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly VŠB-TUO na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše).

V Šumperku dne 9. května 2014

.....
jméno a příjmení studenta

Seznam příloh

Příloha č. 1 Historie města Mohelnice

Příloha č. 2 Organizační struktura Městského úřadu Mohelnice

Příloha č. 3 Náplň činnosti odboru stavebního úřadu, rozvoje a investic

Příloha č. 4 Dotazník

Příloha č. 1 Historie města Mohelnice

První informace o osídlení této oblasti je pravěkými pastevci před 8 000 lety, ve 3. – 4. století př. n. l. byla tato oblast osídlena Kelty. Prvním písemným dokumentem o existenci Mohelnice je listina z r. 1141 olomouckého biskupa Jindřicha Zdíka. V r. 1273 byla poprvé Mohelnice označena jako civitas – město. V biskupské listině z r. 1275 je uvedeno, že v Mohelnici byla farní škola, pravděpodobně nejstarší na severní Moravě. V r. 1322 biskup Konrád, za souhlasu krále Jana Lucemburského, udělil městu souhlas vybudovat kamenné hradby. Tyto hradby byly v r. 1424 zbořeny Husity, kteří v době husitských válek vtrhli do Mohelnice a zapálili kostel, v kterém lidé hledali útočiště. V roce 1460 Biskup Tas Černohorský za věrnost, kterou obyvatelé projevili za husitských válek, osvobodil město od robotních povinností a dal mu právo soudit lehké a těžké zločiny.

V r. 1522 v Mohelnici žilo 1 600 obyvatel a město bylo jedním z největších měst na severní Moravě. V roce 1561 byla postavena městská cihelna, která se stala výnosným zdrojem financí pro městskou pokladnu. Rozhodnutím císaře Rudolfa II., v roce 1588, převzalo město znak šesti stříbrných jehlanů v červeném poli. Jednalo se o původní znak olomouckého biskupství. Rok poté, rodák Martin Medek nechal postavit chudobinec.

Rok 1623 byl pro obyvatele obtížný. Město přepadla švédská vojska a zničila část města. Také v tomto roce vypukla morová epidemie, která usmrtila třetinu obyvatel. Opětovně mor zasáhl město v roce 1715, kdy zemřelo 263 obětí. Jako poděkování za ukončení morové rány byl na náměstí postaven, olomouckým sochařem Janem Františkem Stumerou, morový sloup s řadou soch. V lednu 1742 dobyli město Prusové, kteří o dva roky později město vyplnili. V roce 1753 se v Mohelnici konala poslední poprava. V r. 1833 byla uvedena do provozu pravidelná dostavníková linka Olomouc – Praha. V roce 1841 vyhořel střed města, bylo zničeno 191 domů, radnice, farní kostel sv. Tomáše a děkanství. Roku 1845 byla zprovozněna železniční trať Olomouc – Praha. V pozdějších letech byla vybudována městská kanalizace, založena městská spořitelna, otevřena měšťanská škola, cukrovar, založen městský park. V roce 1900 byla zřízena rolnická mlékárna. V r. 1904 byla založena komanditní společnost Ludwig Doczekal a spol., podnik pro elektrická zařízení, později Siemens – Schuckert – Werke.

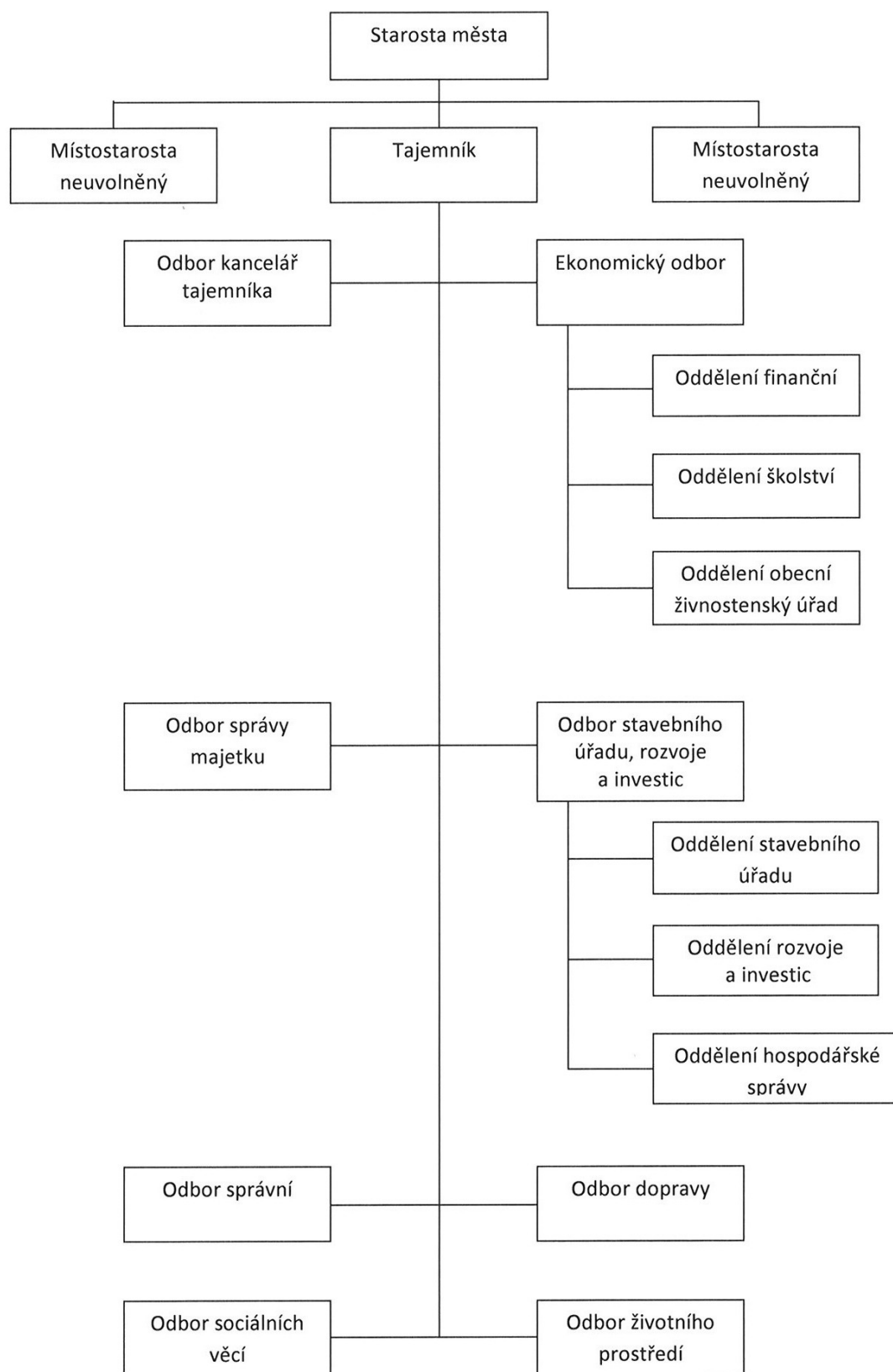
10. října 1938 obsadila říšskoněmecká armáda Mohelnici. V Siemens – Schuckert – Werke přešly na válečnou výrobu. V roce 1940 přijel do Mohelnice transport 75 dětí, které při bombardování Berlína přišly o domov. Během války těchto transportů přibývalo a bylo jen málo rodin, v nichž nebyli uprchlíci.

9. května 1945 obsadila Mohelnici vojska Rudé armády. Začalo divoké vysídlování Němců. Podnik Siemens začal vyrábět elektromotory a v říjnu tohoto roku byl znárodněn. O jeden rok později byla národní správa zrušena a podnik se stal součástí Moravských elektrotechnických závodů města Olomouc. V roce 1948 byl ustanoven akční výbor Národní fronty (pro kandidáty Národní fronty bylo odevzdáno 98,6 % hlasů). V roce 1989 proběhla sametová revoluce a byla nastolena demokracie.

Zdroj: KŘUPKA, Václav a VAŇOUREK, Martin. *Mohelnice ve fotografii do roku 1948*.

Mohelnice: Martin Vaňourek, 2007. 55, 55 s. ISBN 978-80-902949-3-6. Vlastní zpracování.

Příloha č. 2 Organizační struktura Městského úřadu Mohelnice

Zdroj: Městský úřad Mohelnice. *Organizační struktura* [online]. 2014. Vlastní úprava.

Příloha č. 3 Náplň činnosti odboru stavebního úřadu, rozvoje a investic

Odbor stavebního úřadu, rozvoje a investic

úsek stavebního úřadu

Výkon činnosti odboru v přenesené působnosti vyplývající ze zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen "stavební zákon") a z jeho provádějících předpisů:

- poskytuje územně plánovací informace,
- vede územní řízení a zjednodušené územní řízení a vydává územní rozhodnutí (o umístění stavby nebo zařízení, o změně využití území, o změně stavby a o změně vlivu stavby na využití území, o dělení nebo scelování pozemků, o ochranném pásmu),
- uzavírá se žadatelem veřejnoprávní smlouvu o umístění stavby, o změně využití území a o změně vlivu stavby na využití území,
- vydává územní souhlasy,
- vydává písemné souhlasy k provedení ohlášených jednoduchých staveb, terénních úprav, zařízení a udržovacích prací,
- vede stavební řízení a vydává stavební povolení,
- uzavírá se stavebníkem veřejnoprávní smlouvu o provedení stavby nebo terénních úprav,
- zajišťuje vypořádání námitek ve zkráceném stavebním řízení a rozhoduje o nezpůsobilosti stavby pro zkrácené stavební řízení,
- eviduje certifikáty vydané autorizovanými inspektory,
- povoluje změny staveb před dokončením,
- vydává rozhodnutí o zákazu k užívání stavby,
- vydává kolaudační souhlasy a souhlasy s užíváním stavby,
- vede řízení o povolení k předčasnému užívání stavby a vydává rozhodnutí v rámci tohoto řízení,
- stanovuje, že kolaudační souhlas lze vydat jen po provedení zkušebního provozu,
- vydává písemný souhlas se změnou v užívání stavby, rozhoduje o zákazu změny v užívání stavby, popř. vede řízení o změně v užívání stavby a vydává rozhodnutí v rámci tohoto řízení,

- vede řízení o povolení k odstranění staveb, terénních úprav a zařízení a vydává rozhodnutí v rámci tohoto řízení,
- stanovuje rozhodnutím podmínky k odstranění staveb, které byly nařízeny odstranit soudem,
- vykonává soustavný dozor nad zajišťováním ochrany veřejných zájmů, ochrany práv a oprávněných zájmů právnických a fyzických osob nad plněním jejich povinností vyplývajících ze stavebního zákona a právních předpisů vydaných k jeho provedení,
- provádí kontrolní prohlídky staveb (stavební dozor),
- nařizuje neodkladné odstraňování staveb, nutné zabezpečovací práce na stavbě, nezbytné úpravy na stavbě, stavebním pozemku nebo na zastavěném stavebním pozemku, provedení udržovacích prací, vyklizení staveb a ukládá opatření na sousedním pozemku nebo stavbě,
- poskytuje stavební příspěvek vlastníku stavby, stavebního pozemku nebo zastavěného stavebního pozemku, kterému bylo nařízeno provedení nezbytných úprav,
- eviduje a ukládá veškerá pravomocná rozhodnutí a jiná opatření stavebního úřadu podle stavebního zákona, podklady pro správní řízení a pro jiná opatření, včetně ověřené projektové dokumentace a certifikátů od autorizovaného inspektora,
- vede řízení o povolení výjimek z obecných požadavků na výstavbu a vydává rozhodnutí v rámci tohoto řízení,
- vykonává státní dozor ve věcech územního plánování stavebního řádu,
- vydává rozhodnutí o umožnění vstupu oprávněné úřední osoby na pozemek nebo do stavby,
- vede řízení o uložení pořádkové pokuty a vydává rozhodnutí v rámci tohoto řízení,
- rozhoduje o povinnosti hradit náklady nebo jejich část u opatření ukládaných ve veřejném zájmu,
- stanovuje podmínky k zabezpečení zájmů státní památkové péče a ochrany přírody a krajiny u nepředvídaných nálezů kulturně cenných předmětů, detailů stavby nebo chráněných částí přírody nebo archeologických nálezů, případně mění nebo ruší v této souvislosti ve veřejném zájmu stavební povolení,
- vydává opatření, stanoviska popř. rozhodnutí v rámci mimořádných postupů, vede přestupková řízení a ukládá pokuty fyzickým osobám,
- vede řízení o správních deliktech a ukládá pokuty právnickým osobám a osobám podnikajícím podle zvláštních předpisů,

- vydává stanoviska pro speciální stavební úřady,
- u staveb pravomocně povolených přede dnem 1. ledna 2007 vede kolaudační řízení a vydává kolaudační rozhodnutí podle zákona č. 50/1976 Sb., ve znění pozdějších předpisů
- ověřuje existence staveb v případech, kdy se nedochovala dokumentace,
- vyměřuje správní poplatky dle zákona číslo 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů,
- příprava materiálů pro jednání rady města,
- eviduje a archivuje veškerou písemnou a grafickou dokumentaci staveb a stavebních objektů měst a obcí, pro které je odbor výstavby Městského úřadu Mohelnice obecným stavebním úřadem,
- provádí administrativní úkony jako zpravodajská jednotka dle zákona číslo 89/1995 Sb., o státní statistické službě, a to vždy k prvnímu pracovnímu dni v měsíci, provádí výkony rozhodnutí dle §107-129 zákona č. 500/2004 Sb., v platném znění,
- vykonává koordinátora při vydávání koordinovaných stanovisek
- vykonává pravomoci vyvlastňovacího úřadu dle zák.č. 184/2006 Sb.,

a dále činnosti vyplývající ze zákona č. 50/1976 Sb., o územním plánování a stavebním řádu, ve znění pozdějších předpisů a z jeho provádějících předpisů u řízení neukončených v prvním stupni ke dni 31. 12. 2006.

úsek výkonu státní správy na úseku státní památkové péče

- vydávání závazných stanovisek k obnově památek a stavbám, stavebním změnám a udržovacím pracím na objektech, které nejsou kulturními památkami, ale jsou situovány v památkových zónách nebo ochranných pásmech; (dle § 14 zákona č. 20/1987 Sb., v platném znění),
- vydávání rozhodnutí o opatřeních, která je vlastník památky povinen učinit; (dle § 10 zákona č. 20/1987 Sb. v platném znění),
- vyjadřování se k řízení orgánů státní správy v případech, kdy mohou být dotčeny zájmy státní památkové péče; (dle § 12 zákona č. 20/1987 Sb. v platném znění).
- vyjadřování se k prohlášení i zrušení prohlášení věci kulturní památkou,
- zajištění evidence kulturních památek ve správním obvodu z ústředního seznamu.
- vyřizování agendy pro přidělování finančního příspěvku na obnovu kulturní památky,

- vymezování hranice ochranných pásem kulturních památek; (dle §17 zákona č. 20/1987 Sb. v platném znění),
- podílí se na zpracování koncepce státní památkové péče v obvodu své působnosti;
- vykonává správu kulturních památek – historické kašny, sloupy, kaple, sochy, kříže, pamětní kameny apod.,
- spolupráce v komisích pro regeneraci městských památkových zón a rezervací,
- poskytování odborně metodické pomoci ve všech oblastech památkové péče, spolupracuje s občanskými sdruženími zaměřenými na historii,
- dozírání v rozsahu své působnosti na dodržování zákona o státní památkové péči; výkon státního stavebního dohledu při obnově kulturních památek,
- řeší porušení zákona a ukládá pokuty právníkům i fyzickým osobám,
- správa finanční kapitoly, ze které se zabezpečuje proplácení poskytnutých příspěvků na obnovu kulturní památky,
- zajištění vyúčtování státních dotací a příspěvků v oblasti památkové péče,
- zajištění evidence válečných hrobů a pietních míst ve správním obvodu své působnosti,
- vyřizování stížností, připomínek a dotazů v oblasti památkové péče,
- řeší agendu přestupků v oblasti kultury.

úsek územního plánování

- v působnosti úřadu územního plánování zabezpečuje komplexní výkon státní správy v rozsahu působnosti úřadu ve smyslu zvláštních právních předpisů, zejména:
 - na žádost obcí pořizuje územní a regulační plány či jejich změny,
 - vymezuje zastavěné území,
 - pořizuje a aktualizuje územně analytické podklady,
 - provádí konzultační a poradenskou činnost v oblasti územně plánovacích činností,
 - vykonává státní dozor ve věcech územního plánování,
- poradenská činnost v oblasti výstavby,
- zastupování města ve správním řízení na úseku výstavby,
- zastupování města při plánování rozvoje města po stránce architektonické,
- eviduje, zpracovává a předkládá radě města žádosti a podněty od institucí a občanů v oblasti územního plánování a rozvoje města,

- zpracovává a vydává komplexní stanoviska za město Mohelnice, jako účastníka správního řízení pro účely územního, stavebního a vodoprávního řízení při povolování staveb na území města a městských částí,
- vykonává funkci koordinátora při vydávání koordinovaných stanovisek pro stavební úřad.

Oddělení hospodářské správy

úsek investičně správní

- vykonává funkci správce nemovitostí v majetku města a zajišťuje jejich údržbu (mimo nemovitosti svěřené do správy příspěvkovým organizacím města, odboru správy majetku a odboru školství a kultury, vykonávajícího funkci správce kulturních památek - historické kašny, sloupy, kaple, sochy, pamětní kameny, kříže aj.),
- zajišťuje revize elektr. a plynových zařízení, tlakových nádob, výtahů, ve spravovaných nemovitostech
- vede evidenci a zabezpečuje opravy a údržbu podzemních staveb ve vlastnictví města (vodovody, kanalizace, rozvodné sítě a jiné objekty tepelného hospodářství aj.), zabezpečuje jejich zaměření a vytýčení,
- vede dokumentaci staveb ve vlastnictví města (s výjimkou staveb svěřených odboru bytovému a odboru školství a kultury) a v případě, že se tato dokumentace nezachovala, zajišťuje zpracování zjednodušené dokumentace (pasporty staveb).

úsek odpadového hospodářství

- kontroluje dodržování obecně závazné vyhlášky města o nakládání s komunálním a se stavebním odpadem,
- zabezpečuje komplexní činnost na úseku odpadového hospodářství a čistoty města,
- vede evidenci nepovolených skládek na pozemcích města a zajišťuje jejich postupnou likvidaci,
- připravuje podklady a zajišťuje realizaci separovaného sběru odpadů,
- zabezpečuje pravidelné akce zaměřené na sběr kusových a nebezpečných složek komunálního odpadu občanů města,
- koordinuje činnost na úseku odpadového hospodářství a čistoty ve městě s dodavatelskou firmou,

- spolupracuje s odborem finančním při zpracovávání vyhlášky o místním poplatku za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálního odpadu,
- zpracovává a připravuje smlouvy o využití systému sběru, třídění, využívání a zneškodňování komunálního odpadu na území města pro právnické a fyzické osoby podnikající na území města
- zabezpečuje svoz odpadkových košů ve městě, instalaci nových, opravy a údržbu stávajících.

úsek veřejných služeb města

- v oblasti veřejné zeleně a ostatních služeb zabezpečuje:
 - údržbu veřejné zeleně, dětských hřišť a pískovišť ve městě,
 - výsadbu nové zeleně na území města, včetně vytýčení podzemních rozvodných sítí před výsadbou,
 - provoz útulku pro toulavé a opuštěné psy,
 - regulaci holubů, příp. jiných přemnožených živočichů,
 - inventarizaci, provoz a údržbu svěřeného movitého majetku, zejména městského mobiliáře
 - provoz a údržbu autobusové čekárny, autobusových zastávek,
 - vede evidenci a pasportizaci veřejné zeleně
- v oblasti pohřebnictví,
 - zabezpečuje provoz a údržbu městských hřbitovů,
 - evidence hrobových míst, uzavírání smluv o nájmu hrobových míst,
 - zajišťuje vydávání a změny řádu veřejných pohřebišť,
 - provádí inventarizaci majetku na tomto úseku
- v oblasti místních komunikací a veřejného osvětlení na základě smluv s dodavatelskými firmami:
 - zajišťuje výkon správy, oprav a údržby místních a účelových komunikací a výkon správy, provozu, oprav a údržby veřejného osvětlení,
 - přebírá vykonané práce, co do kvality a rozsahu použitých technologií a způsobu provádění,
 - ve vazbě na schválený rozpočet provádí kontrolu fakturace provedených prací,
 - vypracovává plán zimní údržby místních komunikací, dohlíží na jeho

dodržování,

- dohlíží na čistotu místních komunikací,
 - zabezpečuje kontrolu a obnovu dopravního značení na místních komunikacích,
 - zpracovává veškeré podklady a žádosti adresované orgánu státní správy o povolení změny dopravního značení na místních komunikacích,
 - vede evidence a zajišťuje pasportizaci chodníků a místních komunikací na území města, evidenci a pasportizaci veřejného osvětlení na území města,
 - zabezpečuje povinnosti vlastníka vyplývající ze zákona o pozemních komunikacích č. 13/1997 Sb. v platném znění, zejména: vydává souhlasy s umístěním stavby na komunikacích ve vlastnictví města (umístění inženýrských sítí, opravy stávajících sítí, zřízení sjezdů, úpravy komunikací atd.), vede evidenci uzavřených smluv, přejímá pozemky po dokončení prací,
- provádí inventarizaci majetku na tomto úseku.

úsek ochrany přírody a krajiny

- zpracovává žádosti o povolení kácení stromů za vlastníka město,
- zastupuje město jako vlastníka před orgány státní správy na úseku ochrany přírody a krajiny.

úsek ochrany zemědělského půdního fondu

- zajišťuje zpracování žádostí o vynětí ze ZPF za vlastníka město,
- zastupuje město jako vlastníka před orgány státní správy na úseku ochrany ZPF.

úsek vodního hospodářství

- vykonává povinnosti vlastníka pozemků a vlastníka vodních děl ve smyslu zákona č. 254/2001 Sb., o vodách, v platném znění,
- zastupuje město jako vlastníka před orgány státní správy na úseku vodního hospodářství.

úsek dopravy

- vydává stanoviska vlastníka místních komunikací ke zvláštnímu užívání komunikací pro zřizování vyhrazeného parkování dle § 25, připojování sjezdů dle § 10 zák. č. 13/1997 Sb., v platném znění,
- zastupuje město jako vlastníka místních a účelových komunikací v řízeních vedených obecným stavebním úřadem a speciálními stavebními úřady, dle zákona č. 183/2006 Sb. ve znění pozdějších předpisů,
- vydává stanoviska vlastníka pozemků ke zvláštnímu užívání komunikací pro zábor pozemků.

Oddělení rozvoje a investic

úsek investic

- připravuje a zpracovává podklady pro sestavení rozpočtu na úseku investic města,
- hospodaří s prostředky stanovenými rozpisem rozpočtu, vyhodnocuje hospodaření s prostředky,
- podílí se na zpracování investičního výhledu a rozvoje města,
- řeší žádosti příspěvkových organizací města o účelové dotace na pořízení dlouhodobého majetku, technické zhodnocení a opravy dlouhodobého majetku z prostředků města, nejsou-li je tyto organizace schopné krýt z vlastních zdrojů,
- zajišťuje investiční výstavbu prováděnou městem (případně i pro příspěvkové organizace dle předchozího bodu), včetně přípravných a projektových prací,
- zajišťuje výchozí podklady pro zpracování projektové dokumentace,
- zajišťuje výběr zhotovitele v souladu s platným zákonem o zadávání veřejných zakázek a Pravidly pro zadávání veřejných zakázek přijatými radou města,
- připravuje a zajišťuje vypracování smluv na úseku investiční výstavby,
- provádí kontrolu cenové správnosti,
- zajišťuje stavební povolení pro investora města,
- vydává stanoviska k záměrům a projektům staveb všech stupňů, dotýkajících se či souvisejících s nemovitostmi ve vlastnictví města,
- zajišťuje kontrolu stavu budov městského úřadu a navrhuje nezbytné opravy, případně odstranění havarijních stavů.

úsek dotací a rozvoje města

- zajišťuje průběžnou výměnu informací mezi městem a vlastníky a správci inženýrských sítí v oblasti budování a rozvoje těchto sítí v návaznosti na investiční záměry města,
- podílí se na zpracování podkladových a koncepčních materiálů, týkajících se správy majetku města podle pokynů starosty a tajemníka MěÚ,
- provádí sběr informací a zpracování dat pro tvorbu a aktualizaci strategických dokumentů,
- poskytuje informace ve vztahu ke strategickým dokumentům města,
- spolupracuje s poskytovateli veřejné přepravy,
- řídí, koordinuje a provádí činnosti potřebné pro získávání a realizaci dotací z EU, případně z příslušných národních zdrojů,
- u realizovaných projektů provádí po dobu udržitelnosti projektu další činnosti vyplývající z podmínek rozhodnutí o poskytnutí dotace příslušným orgánem,
- zajišťuje a provádí metodickou pomoc zaměstnancům určeným k přípravě a realizaci projektů v rámci dotačních potřeb města na jednotlivých odborech a útvech městského úřadu,
- sleduje informace o možnostech získání dotací, zajišťuje agendu pro čerpání finančních prostředků z fondů a programů EU a z jiných veřejných rozpočtů,
- je vždy členem projektového týmu dotační akce a plní úkoly spojené s přípravou projektů, vyplývající ze systému administrace potřeb města v oblasti dotací.
- zajišťuje agendu Programu obnovy venkova v součinnosti s Krajským úřadem Olomouckého kraje a Ministerstvem pro místní rozvoj (evidence žádostí, kontrola úplnosti žádostí a další činnosti vyplývající z dohod mezi pověřenými pracovníky krajských úřadů a obcí s rozšířenou působností).

Zdroj: Město Mohelnice. *Náplň činnosti odboru stavebního úřadu, rozvoje a investic.*
Interní dokument. Vlastní úprava.

Příloha č. 4 Dotazník

Dobrý den vážení respondenti,
jsem studentkou 3. ročníku bakalářského studia Ekonomické fakulty VŠB – TU Ostrava a prosím Vás o vyplnění daného dotazníku, který obsahuje 17 otázek. Je zaměřen na oblast veřejné zeleně ve městě Mohelnici. Dotazník je dobrovolný, anonymní a jeho údaje budou použity pro zpracování mé bakalářské práce.

Děkuji za spolupráci a přeji hezký den

1. Vaše pohlaví?

žena

muž

2. Věková kategorie?

15 – 25 let

26 – 35 let

36 – 45 let

46 – více let

3. Nejvyšší dokončené vzdělání?

základní

střední bez maturity

střední s maturitou

vyšší odborné

vysokoškolské

4. Jak dlouho bydlíte v Mohelnici?

méně než dva roky

2 – 5 let

6 – 10 let

11 – a více let

5. Znáte pojem veřejná zeleň?

ano
částečně
ne

6. Víte, jaká je funkce zeleně?

ano
částečně
ne

7. Myslíte si, že mohou nastat zdravotní či psychické potíže z důvodu nekvalitní a nedostačující zeleně?

ano
spíše ano
neutrální postoj
spíše ne
ne

8. Myslíte si, že Váš stav by byl lepší v jiné části České republiky?

ano
spíše ano
neutrální postoj
spíše ne
ne

9. Je město Mohelnice, co se týká množství a kvality zeleně, příjemné místo k životu?

ano
spíše ano
neutrální postoj
spíše ne
ne

10. Pokud by Vám byla nabídnuta příležitost (za stejných podmínek, v nichž nyní žijete), odstěhovat se do jiné části České republiky s lepším životním prostředím a kvalitnější zelení, přijali byste tuto nabídku?

ano
možná
spíše ne
rozhodně ne

11. Změnilo se množství veřejné zeleně ve městě Mohelnici za posledních 5 let?

ano
spíše ano
neutrální postoj
spíše ne
ne

12. Je množství veřejné zeleně ve městě Mohelnici vyhovující?

ano
ne
je jí málo
je jí mnoho

13. Přejete si, aby v Mohelnici bylo větší množství veřejné zeleně?

ano
spíše ano
neutrální postoj
spíše ne
ne

14. V které části města by mělo být větší množství veřejné zeleně?

Za Penzionem

Na Zámečku

Vodní

v okrajových částech města

v středové části města

veřejné zeleně je dostatek

15. Jste spokojeni s údržbou veřejné zeleně ve městě?

ano

spíše ano

neutrální postoj

spíše ne

ne

16. Doporučili byste zlepšení údržby veřejné zeleně v některé z těchto oblastí?

sečení

výsadba stromů a zeleně

kácení stromů

chemické odplevelení chodníků

dětská hřiště

vše je v pořádku

17. Podali jste požadavek (v období 5 let), týkající se zlepšení kvality a údržby veřejné zeleně na Městský úřad v Mohelnici?

ani jednou

jedenkrát

vícekrát

Zdroj: vlastní zpracování.